

Előfizetési díj:
 Egész évre . . . 10 K — f.
 Fél évre . . . . . 5 K — f.
 Negyed évre . . . 2 K 50 f.
 Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetmények:
 3 hasábos petsor egyszer
 18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

ZALAMEGYE

A lap
 szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 25. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat
 nem küldünk vissza.

ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Az iskolákról.

Szent Péter és Pál napján, az iskolai év utolsó napján az általános figyelem az iskolák felé fordul. A lapok megbírálják az oktatási rendszert; a szülők tekintélyes százaléka kitör az iskolák ellen, amely gyermekeiket rosszul minősíti; a muzsafiak pedig örülnek a vakációnak.

Sajnos, hogy az iskolákat a társadalom csak éppen Péter-Pál napján részesíti kellő figyelemben, — amikor a bíráló napja van. A szülők egyébként rendszeresen azt hiszik, hogy ha beiratták gyermekeiket az iskolába, lefizették a tandíjat és megszerették a könyveket, eleget tettek minden kötelezettségüknek. Az iskola és a társadalom, különösen pedig a család között nincs meg a szerves kapcsolat, amely ugyszólván alapja a modern paedagógiának. Az iskola csak tanít, a család nevel. Az iskolában ismereteket szerez a jövő nemzedék; a szívet, a jellemet a családi nevelésnek kell kiművelnie.

Nálunk az a felfogás honosult meg, hogy az iskola a bizonyítványért szükséges. Nem az a fő cél, hogy az ifju tanuljon, minél több ismeret gyűjtsön, hanem, hogy érettségi bizonyítványt szerezzen, amely kvalifikálja az értelmiségi pályákra. Az érettségi bizonyítványt szinte diplomának tekintik.

Ezért szoktak hozzá a tanulók is ahoz, hogy a bizonyítványért kell tanulni, nem a tudásért s nagyobb dicsőség az ifjak előtt a jeles érdemjegy, mint az alapos tudás; érdemszámba megy a tanárok szemét bekötni és furfanggal kicsikarni azt az elismerést, ami a szorgalomnak és tudásnak jár.

Ennek pedig kizárólag a családi nevelés az oka. A családban csak ritkán hallja a gimnásiumba járó fiu azt, hogy a szorgalom gyümölese a tudás, hogy tanulni az ismeretekért kell. Nem az ostobaság, a tudatlanság, a műveletlenség a család réme, hanem a bukás, amely elzárja az utat a tekintetes uraság elől.

Sok szemrehányást, sok gáncsot kapnak a szülők azért, hogy fiaikat minden áron urakká akarják nevelni. Pedig ezt minden szülő akarja. Minden apa tökéletesebbé, jobbá, nagyobbá szeretné nevelni fiait, mint saját maga. Nem a szülők törekvése

a hibás, hanem az a rettenetesen korlátolt és félszeg felfogás, hogy csak a diplomás ember és a hivatalnok az ur s hogy csak ezeknek van szükségük a magasabb iskolára.

De ennek a szerencsétlen felfogásnak is meg van a forrása. Nem csak nemzeti tulajdonságaink fejlesztették ki az értelmiségi pályák szertelen tekintélyét, hanem gazdasági viszonyaink is, amelyek az ipart és kereskedelmet másodrangu életpályákká degradálták. Még ma is, az ipar fejlődésének idejében, minden szülő — szinte nevéstéses, maguk az iparosok is — ugy osztályozzák fiaikat, hogy a leggyengébb tehetségük valók iparosnak, vagy boltos inasnak.

Ha valaki a kereskedő osztályt két évtizeden keresztül megfigyelte, láthatta, hogy előbb minél vagyonosabb és élelmesebb volt az apa, annál inkább arra törekedett, hogy fiaiból kereskedőket képezzen. Ma már a kereskedő is tisztviselőt, ügyvédet nevel a fiaiból. Ennek az oka pedig ismét gazdasági és társadalmi bajainkban rejlik, amelyek a reális pályákról elterelik az ifjúságot.

Azokból a magasabb fokú iskolákból, amelyek reális életpályákra képeznek, aránylag nagyon kevés ifju kerül ki, az egyetem jogtudományi karánál pedig annyi a hallgató, hogy alig van már számukra hely.

A kereskedelmi iskolákból kikerülő ifjak közül a legritkább esetben megy valaki kereskedelmi pályára. Tisztviselőnek készül az is valamennyi.

A gimnásiumokban be nem való fiukat, félbenmaradt tanulmányaikkal, nem képezetik tovább valamely önálló életpályán, hanem ha négy osztályon keresztülvergődtek, hivatalokba dugják őket, hogy testi és lelki fejlődésüknek minél gyorsabban utját vágják a kenyérkereset gyönyöre és gondjai.

A középiskolákat pedig nem csak azért állították fel, hogy kvalifikációt osztogassanak, hanem hogy ápolják és terjeszszék az általános műveltséget. Igaz, hogy a gimnásiumok tanrendje nem gondoskodik a szerényebb tehetségekről, de a polgári iskolákat, amelyek ezeknek vannak száma, a szülők nem becsülik eléggé. Mindenütt, ahol gimnásium és polgári iskola egymás

mellett áll fenn, az utóbbi lassanként elnéptelenedett.

Kétségtelen, hogy a gimnásiumok tananyaga nem a szerényebb tehetségükhöz van mérve, de a túlterhelésről szóló mesét is csak teljesen laikusok, vagy elkeseredett szülők hihetik el. A túlterhelés csak a tanár rosz módszerében van, de nem az anyagban, amelylyel minden jobb tehetségü ifju könnyen megbirkózik. Hiba talán csak abban van, hogy sok szükséges dolog — pl. modern nyelvek helyett — sok szükségtelen tanítanak és az ifjuság testi fejlődésének előmozdítására még mindig nem fordítanak kellő gondot.

De ennek is csak részben oka a rendszer. A magyar ifjuság nem szereti annyira a testedző sportokat, mint pl. az angol s a társadalom sem nagyon ad példát a fiatalságnak. Nemzedékeknek kell addig elmulni, míg belátják, hogy a test edzése a legfontosabb s amíg az ifjúságot nem parancsszóval kell játékokra serkenteni.

A népoktatásügyről is emlékezzünk meg az iskolák ünnepnapján.

A magyar népoktatásról hivatalos és nem hivatalos tényezők annyi dicséretet írnak és beszélnek, hogy szinte veszélyes annak egy két árnyoldalát feltárni, pedig van bőven. Az utolsó népszámlálás szomorú állapotokat tárt fel. Az analfabéták száma sokkal nagyobb, mint a 40 éven felüli és 8 éven alóli gyermekeké, ami azt bizonyítja, hogy az utolsó három évtized alatt is nagyon sokan nem részesültek az elemi oktatásban.

A népoktatásügy sok vidéken igazán szomorú állapotban van. Igaz, hogy a dunántúli vármegyéknek nem sok panaszra lehet okuk, de azért baj itt is akad. Példáért nem kell messze menni. Zalának sok apró községében nagyon épületes tapasztalatokat lehet szerezni a tanulók és tanítók helyzetéről.

Igaz, hogy az állam milliókat költ a falusi iskolákra, de ezek a milliók nagyon kis számmá törpülnek össze, ha a hadügyi kiadásokkal hasonlítjuk őket össze. Pedig a francia hadsereget nem a német katonák, hanem a német iskolamesterek verték meg.

A falusi tanítók sanyaru sorsáról ne beszéljünk. Jaj annak, akit az Isten egy

kis falu tanítójává tett, de jaj annak a gyermekeseknek is, amely az olyan iskolákban akarja megtanulni a betűvetést, ahol négy hónapig tart a szorgalmi idő, mert a tanítónak kis gazdasága után kell látni, hogy megélhessen.

A jövő álma, hogy valamikor a magyar népiskolák, nemcsak azok, amelyeket mintául állítottak fel, hanem kivétel nélkül, kiállják az összehasonlítást a kultur államok iskoláival, amikor az analfabéták eltűnnek a föld színéről s a legtudatlanabb ember is megtanul legalább írni, olvasni.

Fogyunk.

Az 1900. évi népszámlálás adatai a magyar fajra nézve nem a legkedvezőbbek. A magyarság szaporodása csak nagyon lassan halad előre; az idegen ajkúak, különösen a románok, nálunk pedig a horvátok számban és birtokban gyarapodnak.

Az oláhok nemesak számban erősödnek, hanem előrenyomulnak és lassan-lassan hátrább szorítják a magyar népet, amely kivándorol, vagy zsellérré lesz. Olyan községek, amelyek még tíz évvel ezelőtt vegyes ajkúak voltak, ma már majdnem teljesen románok. S ilyen községet sokat mutat fel a rideg statisztika.

A dunántúli vármegyékben nem fenyegeti ugyan akkora veszedelem a magyarságot, mint az oláh lakta vidékek szélein, de mégis feltűnő, hogy itt is van egy vármegye, amelyben tért vesztett a magyar faj s ez éppen az a megye, amelyet a legmagyarabb dunántúli megyének tartottunk. Somogyban szaporodik a horvátság, jóllehet ez a lakósságnak csak nagyon csekély hányadát teszi.

A Dunántul eddig a horvátok aránylag olyan kevesen voltak, hogy térfoglalásukra alig gondolhatt valaki. Inkább a német elemmel bajlódtak. A német vidékek pedig a saját jó szándékukból megkönnyítették a magyarosításra irányuló nemzeti munkát; igyekeztek magyarokká válni a saját jó szándékukból s ott, ahol nem

nagy tömegekben voltak együtt, meg is magyarosodtak nyelvben és érzésben; és ha ősi nyelvéket beszélnek is, jó hazafiak, megbízható, jó polgárok. A dunántúli svábok között nincs egyetlen egy sem, aki lelkesülne a pangermán eszmékért, vagy azonosítaná magát a szászok vad törekvéseivel.

A Dunántul másik nemzetisége a vend. Mődunkban van őket tanulmányozni; nagy tömegekben laknak Zalában is. Aki a vendek között járt, aki tanulmányozta szokásaikat, gondolkodás módjukat és érzelmeiket, az tudja, hogy ez a nép sem veszedelmes elem. A harmadik generáció már tiszta magyar lesz, mert szívesen fogadja a magyar kultúra áldásait.

Az egyedüli hazafiatlan elem a Dráva szélein a bevándorolt horvát, amely Somogyvármegyében is szaporította a horvátság számát. A muraközi horvát tudja, hiszi és vallja, hogy ő magyar, akinek kötelessége magyarul tanulni, ezt az elszigetelt népet már a tájnyelv, amelyen beszél elválasztja Horvátországtól és hagyományai hozzáknak fűzik; a bevándorolt horvát azonban veszedelmes és a magyarság rovására tulságos élelmesnek bizonyult a szomszédokban is.

Jó lesz nekünk is idejekorán foglalkozni ezzel a kérdéssel, mert ha a statisztika nem mutat is kedvezőtlen arányszámokat, de nem bizonyos, hogy a számok megfelelnek-e a tényleges állapotnak. A magyarul tudó muraközi és vendember készséggel vallja magát és anyanyelvét magyarnak s így alig állapítható meg, vajjon egyes vidékeken a magyar faj szaporodott-e, vagy fogyott.

Ránk nézve pedig a faj szaporodása életkérdés, mert a magyarságnak assimiláló ereje csak nagyon nagy tömegekben van, ellenálló képessége pedig nagyon is kicsi. A vegyes lakosságú helyeken — kivéve természetesen a városokat — mindenütt az a jelenség szembeötlő, hogy a magyarok olvadnak be a nemzetiségekbe s míg a bevándorló horvát nem válik magyarrá és generációknak kell egymásra következni, míg átalakul, addig a kivándorolt magyarból nagyon sokszor lesz renegát nemzetséggel.

A tiszta magyar vidékeken annál kisebb a

szaporodás, minél vagyonosabb a nép. Ennek a feltűnő jelenségnek pedig egy erkölestelen oka van. A magyar paraszt szemében a tekintélynek és vagyonnak egyedüli alapja a föld s hogy a birtok el ne apródjék, hogy azt teljesen és esonkítatlanul adja át örökösének, családi életébe beviszi az erkölestelenséget, amit a franciák egy gyermekrendszernek kereszteltek el.

Szomorú, hogy ezt a rendszert éppen csak a legmagyarabb vidékek vették át.

Még egy másik nemleges okra akarunk rámutatni, amelyre vonatkozó tapasztalatokat bárki megszerezheti a nemzetiségek vidékein.

A magyar parasztságot senki sem segíti, hogy birtokát megtarthassa, vagy birtokot szerezhesse. A nemzetiségeknek hatalmas támaszaik vannak a takarékpénztárakban, amelyek fészkei lettek a nemzetiségi izgatásnak, eszközei a nemzetiségi kulturának, előmozdítói a nemzetiségek gazdasági megerősödésének. Ezek nem frázisok, hanem olyan tények, amelyekről meggyőződést szerezhet akárki az oláh, szász, tót »nemzeti« takarékpénztárak, népbankok és szövetkezetek működéséből és mérlegeiből. Nagy összegek azok, amelyeket az intézetek a nép rendelkezésére boesátanak, olesó kamatra, hogy ha megszerezhető föld van, azt a román, szász, tót megszerezhesse; nagy összegek azok, amelyeket kulturális célokra áldoznak s pl. az oláh ifjak közül sokan az ily módon keletkezett ösztöndíjakból tanulnak a magyar egyetemeken és mint férfiak magukkal viszik a jóltevőik iránti hálát, a nemzetiségi egygyé tartozás érzetét, amelynek ápolásáért maguk is sietnek áldozatokat hozni.

Ezért tud számban és gazdasági erőben gyarapodni az oláh és a szász.

Még az üzleti kérdésekben is első sorban áll a nemzetiségi érdek s a hatalmas intézetek hóna alá nyulnak az erőtlen parasztnak.

És a gazdag magyar vidékeken jutott-e már eszébe valakinek, hogy a magyar parasztot is támogatni kellene a birtokszerzésben; hogy a könnyen megmagyarosítható nemzetiségi szigetek átalakításához nem elég évenként 20 forint ára ingyen abécékönyv és 10 K jutalom a kis horvát gyerekeknek, aki öt év alatt megtanulja a Hymnuszt, hogy egy év alatt újra elfelejtse.

TÁRCA.

Idyll a Balaton partján.

A Balatoni vizek mellett ültünk . . .

Rettenetes unalmas hangulat fogott el bennünket. Az egész láthatár szürke felhőközpönyegbe van takarva, amelynek minden ráncából omlik az eső. A fák üde zöld leveleiről csepeg a víz a kaviesos utakra; a rózsák illatos könyeket sirnak; a villa esaternái ontják a zuhatagot s a szélkakas esikorog a háztetőn, amint szárnyaiba belekapaszkodik az északi szél.

A villa ebédlőjében be van fűtve, az üvegfalakból álló verandára nyíló szárnyas ajtó nyitva van s olyan jól esik a barátságos meleg, amely kiárad a szobából.

A Balatonon végignyargal a szél. A víz zöldes színt öltött s haragosan háborog, tajtékzik. A szél beletur a vitzömegekbe s hullámokat kerget végig a tavon, amelynek piszkos fodrára le-lecsap a vizimadár. A hullámok előttünk törnek meg, a kertet körülvevő kötöttésen, amelynek oldalához odaesapódik a lánca kötött esónak.

A zalai parti hegyekre mintha ráült volna a felhő. Az ormok nem látszanak, csak a körvonalak válnak ki a szürkéségből.

Mintha ősz volna.

Pedig ez a fürdői hangulat június derekán.

Két napig kezdett nyár lenni Pesten; egy

kiesit izzott az aszfalt, meleg volt a szoba, a méltóságos asszony tehát csomagoltatott s leutazott a társalgónőjével az ujdonatuj villába, amelyet olyan kedvesen rendezett be a gondos férj, akít a hivatal még egy ideig fogva tart a meleg fővárosban.

A puha kényelem, a hűvös szobák, a remek kilátást nyújtó veranda azonban csak egy napig volt élvezhető. Egyet gondolt a szél, északra fordult és őszbe borította a nyári vidéket.

Én is itt gubbasztottam a telepen már egy hete. Szídtam a fertelmes időt tőlem telhetőleg s a vendéglő emeletéről bámultam ki a haragos Balatonra, esténként pedig alsóst játszottam a vendéglőssel és a feleségével.

Délután rendesen gummi köpönyegben és sárcipőben sétáltam végig a villák előtt, lesve, hogy kit hoz már ide a balsors.

Egy ilyen délutáni sétán látott meg a méltóságos asszony. Tartózkodás nélkül rám kiáltott, minhog már régi ismerősök vagyunk.

— Maga is itt van, szerencsétlen? Jöjjön, jöjjön, legalább mond valami újságot.

A gummiköpönyegét és a sárcipőt lehuzta rólam a kertész s miután nedves bajszommal egy nedves esőket nyomtam a szép asszony bársonyos kezére, avval kezdtem, amivel mindenki kezdte volna.

— Istentelen időjárás.

— Azt tudjuk. Valami érdekesebbet mondjon.

Jósoljon legalább jó időt, mert különben pakkolok és visszamegyek az uramhoz.

— Hová? Londonba? Mert a mai újság szerint a méltóságos ur Londonba utazott valami sürgős diplomaciai megbízással.

— Lehetetlen.

— Itt a lap. Tessék, itt van ni.

A szép asszony haragudott. A méltóságos férj még tudósítást sem küldött elutazásáról. Vigasztaltam, hogy majd jön angol anziksz egy mázsa.

— De mit csinállok addig én itt?

— Mulatunk.

— Ugyan, ugy-e? És hogyan?

— Addig, míg a társaság meg nem szaporodik, játszunk whistet strohmannal; később bált rendezünk, azután majd csak kisüt egyszer a nap.

Igy lettem én a Klára-lak mindennapos, nélkülözhetetlen vendége.

Már tíz napja whisteztünk és lestük a nap-sugarat, de nem esillat ki egyszer sem a felhők mögül. Néha megvékonyodott egy-egy helyen a felhő és sejteni engedte, hogy milyen lehet a derült égbolt, de egyet sóhajtott a szél és újra zuhogott az eső.

A szép méltóságos asszony nem imádkozott olyan buzgón a nyárért, mint én. Az igazat megvallva, feszélyezett egy kiesit ez a helyzet. Tíz napon keresztül mindennap láttam három új pongyolát, mind agyon dicsértem őket, pedig semmi érzékem nincs a hölgyek toilette-jei iránt.

Buzgón kitarítottam a kártyaasztal mellett;

Nagy kulturfeladatok megvalósításához nagy eszközök kellene. Féltekenyven kellene afelett örködni, hogy a magyarság lába alól a földet el ne veszítse s hogy a nemzetiségeknek vérük-ből való, magyar érzelmű vezetőket neveljünk.

A nemzetiségi kérdéshez immár nem lehet keztyűs kézzel nyulni, még ott sem, ahol — mint nálunk — számuk csekély és megbízhatók. Jó lesz Poroszország példáját megszívlelni. A porosz kormány a poseni lengyelektől nagy területeket vásárolt és sajátít ki s ezeket németekkel telepíti be. Még magyarországi németek is mentek Posenbe, mert a birtokszerzés és megélhetés — a kormány segélyével — nagyon könnyű.

A magyarországi telepítési módszer abszurdum. Csak zselléreket és nem önálló gazdákat nevelt.

A népszámlálás adatai mindenkit meggyőzhetnek arról, hogy a nemzeti megerősödés nem akkora, mint az optimisták hirdetik, s ha az immár alakult gazdasági és nemzetiségi kérdéseket csak úgy kezelik mint eddig, ha határt nem szabnak az igazgatásnak, ha a magyar parasztnak nem nyújt segítő kezet minden erre hivatott tényező, a legközelebbi népszámlálásig azt is megérhetjük, hogy nálunk is a nemzetiségek terjeszkedéséről számol be a statisztika.

Balatonfüredi tanügy.

A balatonfüredi állami felső népiskolában, mely sok válság után most már gazdasági szakoktatással kapcsolatos három évfolyamu felső népiskolává fejlesztetett, június hó 23-án tartott az első nyilvános évfázó vizsga Dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanácsos, Dr. Segesdy Ferenc járásbíró, igazgatótanácsi elnök, Szkladányi József paloznaki esperes-plebános, Segesdy Miklós balatonfüredi ev. ref. lelkész hitoktatók és igazgatótanácsi tagok, Kanovich György, Nánay Sándor igazgatók, a tantestület s számos tanügybarát jelenlétében.

Dr. Ruzsicska tanfelügyelő személyesen vezette a vizsgát; az összes tantárgyakból tüzetes megfigyelés tárgyává tette a növendékek szellemi állapotát.

Az esti órákban ért véget a harmadik év-

akárhogyan esett az eső, mindennap megjelentem a villában háromszor — és mégis, mintha a szép asszony haragudott volna rám. Olyan nyomott volt a hangulat ott a barátságos verandán, mintha már ősz volna és kellemes emlékekkel tele nyártól bucsuznánk.

Azon a csunya délutánon is ideges volt a méltóságos asszony. Alig szóltunk, csak osztottunk, kártyáztunk és szívtuk egyik cigarettet a másik után. Egyszerre visavim lecsapta a kártyát és haragosan nézett rám.

— Hallja maga Vass, ha örökké ilyen unalmas képeket csinál, nem szeretnék a maga felesége lenni.

Bizony én magam is beláttam, hogy unalmas vagyok, de nem tehettem róla. Az idő is unalmas, a méltóságos asszony meg ideges.

De miről beszéljek én ennek az asszonynak? A keleti kérdéstről, vagy a közös vámterületről? Nem igen tudok az asszonyok nyelvén, miután abban az időben, mikor mások a jourokra jártak, én tanultam; később bekerültem a hivatalba, ahol felebbvalóim apai szeretete gondoskodott arról, hogy szabad időm ne legyen. Bele is verték a fejembe, hogy aki karriert akar csinálni, annak nem való a léha asszonytársaság.

Valamit azonban ki kellett eszelnem, mert a méltóságos ur irántam való jóindulatától sok függött, már t. i. a karriéremet illetően.

— Tudja mit méltóságos asszony — szóltam egy kis fejtörés után — rendezzünk egy jout.

folyam zárvizsgálója, melynek befejezése után a kir. tanfelügyelő lelkes beszédben mondott hálás köszönetet Dr. Segesdy Ferenc elnöknek az új iskola fejlesztésében tanúsított rendkívüli buzgóságáért, az igazgatótanácsnak pedig odaadó támogatásáért.

Elismeréssel szólott az igazgató a tantestület munkásságáról s arra kérte őket, hogy testi s lelki erejük összességével s a növendékek szeretetteljes irányításával igyekezzenek az új iskolát a közoktatási kormány áldozatkészségéhez s ezen igen fontos vidék kulturális érdekeihez képest oly magasságig fejleszteni, a melyet elérni, nagy céljainál fogva, méltán hivatva van.

Bensőséggel szólott az intézetet elhagyó növendékekhez is. Szívükre kötötte, hogy mint az új iskola első nemzedéke, az élet utain, istenféllemükkel, lángoló hazaszeretettel, az ismeret és tisztas munká ápolásával hozzanak becsületet a balatonfüredi állami felső népiskolára.

Dr. Segesdy Ferenc igazgatótanácsi elnök igen szép és lelkes beszédben méltatta kir. tanfelügyelőnek az iskola szervezése s most már szakszerű irányítása körül tanúsított legbensőbb buzgalmát, s fáradhatlan tevékenységét.

A záróvizsga után a kir. tanfelügyelő elnökle alatt értekezlet tartott, melyen kir. tanfelügyelő az iskola beléletének összes mozzanatait tételről-tételre elbírált s az egyes tantárgyak előadásában s anyagában követendő eljárást, a miniszteri tantervre és a vidék érdekeire való tekintettel, összes módszeres és didaktikus vonatkozásaikban megállapította.

A felette tanulságos értekezlet, melyben az igazgató-tanácsi elnöke is sok tudással vett részt, a kir. tanfelügyelőnek kifejezett szeretetteljes ovatioval nyert befejezést.

Június hó 24-én ugyanazon társaság, melyhez még Lingl Valerián balatonfüredi fürdőigazgató és Sashegyi Damascén tihanyi szent Vendel rendű házfőnök is csatlakoztak, az arácsi Erzsébet szeretetház évfázó vizsgáját hallgatta meg, ugyancsak királyi tanfelügyelő vezetése mellett.

A szeretetházban tapasztalt rend és tisztaság, a növendékek értelmes, szabatos felelete, szép karéneke és szavata mindenkit megindított.

Itt is sok elismeréssel méltatta kir. tanfelügyelő

Én hozom a snobokat. Heten már vagyunk a telepen. Elhozom valamennyit.

A terv tetszett és úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadtattam. Fel kellett huznom a gummiköpnöveget és a sárceipőt s miután óméltósága megadta a felhatalmazást, elindultam vendéghívóba.

Először bekopogtattam a professor urhoz, aki a szomszédságomban lakott. Leírhatatlan toilletben az íróasztal előtt ült és görögül olvasott. Miután őt némi kapacitálás után magamhoz vettem, beléptünk a bíró urhoz, aki agglegényi morderban fogadott bennünket s csak az erőszaknak engedett. Felszedtük még a főtisztelendő esperes urat, a pénzügyi tanácsos urat, Kárász Dani bátyánkat, akinek — úgy mondják — két ezer hold földje van és magyar nadrágban jár; utoljára pedig valamennyien bevonultunk csipkelaki és kerettyei Kerettyey Kázmér Barnabás ur lakosztályába, amely a folyosó legszélső zugában húzódott meg s egy kis szobából állott; ez a szoba is valamikor folyosó lehetett.

Kerettyey Barna valóságos megyei ötödik aljegyző. De csak azért vállalta el éppen az ötödik aljegyzőséget, mert hatodik nincs s azért vonult el néhány hétre a Balaton mellé, hogy vizsgára készüljön.

Mikor megleptük, akkor is tanult. Hosszu lábszárai az asztalon, feje a kanapén nyugodott; kezében valami tankönyv volt, amelynek a táblájáról egy ballerina mosolygott le.

Dr. Segesdy Ferenc elnök s az igazgatótanács nemes emberbaráti érdeklődését, Kanovich György igazgató s a családtagok odaadó buzgalmát s Kanovich Györgyné nagy érdemét, mert igazi anyai bensőséggel öleli keblébe a szegény árva gyermekeket.

Dr. Ruzsicska tanfelügyelő még a növendékekhez intézett szíve mélyéből vett intelmeket s kérte őket, hogy a szeretet lángját soha ne engedjék kialudni szívükben, hanem gyűjtsák ki majd mások lelkében is, hogy mielőbb elérkezzék az idő, midőn minden ember fogja szeretni egymást . . .

Megtekintették még a betegek és fertőző betegek korházát, mely a kertben egy szép, nagy épületben van elhelyezve s berendezése és felszerelése mintaszerű.

Egy jelenvolt.

Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

I.

A m. kir. államvasutak igazgatósága különböző, még jó karban lévő és ipari vagy egyéb célokra jól használható, a budapesti központi szertárban megtekinthető szerszámokat, mérő eszközöket, lámpákat stb. szándékozik eladni és e célra nyilvános pályázatot hirdet.

Ajánlatok f. évi július hó 10-ikének déli 12 órájáig nyújtandók be.

A pályázati hirdetményt és ajánlati űrlapot az érdeklődőknek készséggel megküldjük.

II.

A m. kir. államvasutak igazgatósága 81 drb. leszerelt régi vas-híd szerkezetet eladni óhajt és e célból nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi július hó 16-án déli 12 óráig nyújtandók be.

A pályázati hirdetményt és a hidak méreteit feltüntető ajánlati űrlap kamaránknál kapható.

Sopron, 1902. évi július hó 10-én.

A kerületi kereskedelmi és iparkamara.

Hírek.

Megei rendkívüli közgyűlés. Zalavármegye törvényhatósági bizottsága *folyó évi július hó 8-án délelőtt 9¹/₂ órakor* a vármegyeház gyűléstermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek kizárólagos tárgyát képezendik: 1. Nagykanizsa

Bemutattuk magunkat, Kerettyey Barna leiszervuszolt bennünket s az asztalra tett egy kancsó vörös bort és másfél poharat.

— Akinek pohár jut, igyék abból, a többi adja sorra a korsót. A finnyások számára van még egypár pipa, azt is lehet pohárnak használni.

A meghívásnak természetesen nem mondott ellent, sőt szemmel láthatólag örült neki. Hamarosan gálába vágta magát s olyan csinos fiu lett belőle, hogy bizonyosan beillik a méltóságos asszony szalonjába.

Az eső azonban irgalmatlanul esett s az urak mind parádében. Gyalog nem mehettünk. A vendéglősnek volt egy rozzant omnibusza, belefogtak két istentelen gebét s a bárka lassu mozgással megindult a Klára-lak felé.

A méltóságos asszony dallamos kacagása hallatszott a verandáról, mikor a kopott jármű megállott s egyenként bujtunk elő a kupéból.

Nó lám! Már tiz napja mulattatom, de még így nem hallottam kacagni. Büszke lettem az omnibuszra. Egy rövid óra leforgása alatt azonban már büszke lettem a snoobjaimra is. A főszerep Kerettyey Barnának jutott. Irtózatossággal rendelkezett a fiu s valószínűleg ismerte azt a közmondást, hogy messziről jött ember azt mond, amit akar, mert rettenetes nagymondásokkal rontotta a levegőt.

A méltóságos asszony azonban mindig nevetett s apró fogait mindig Barna felé villogtatta.

Kárász Dani bácsi rettenetes sok bort ivott s

rend. tan, város képviselőtestületének a pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől kedvezőbb feltételek mellett 2 millió korona kölcsön felvétele; 2. ugyancsak Nagykanizsa rend. tan. város képviselőtestületének a pesti hazai első takarékpénztár egyesülettől 1902. évi február 13-án felvett 1,166.920 korona kölcsön conversiója trágyában hozott határozatainak törvényhatósági jóváhagyása.

Kanonoki kinevezés. Ő felsége a király a szombathelyi székeséptalanban dr. Stegmüller Károly olvasó-kanonoknak a nagyprépostságra, Schwarcz Mihály éneklő-kanonoknak az olvasó-, Ratkovics Vendel pápócezi perjel és zalaegerszegi főesperesnek az éneklő- és Illés Ferenc alsólendvai főesperesnek az ör-kanonokságra való fokozatos előléptetését jóváhagyván, az ekként megüresedő pápócezi perjelségre és zalaegerszegi főesperességre Horváth István szombathelyi prépostplébánost, az utolsó kanonokságra és alsólendvai főesperességre Vidos Lajos püspöki titkár, és ugyanazon székeséptalanban Tulok József csákányi esperes-plébánost tiszteletbeli kanonokká nevezte ki, Illés Ferenc kanonoknak pedig a Boldogságos Szűz Mária hegyéről nevezett címzetes apátságot adományozta.

Előléptetés. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Udvardy Ignác zalaegerszegi felső kereskedelmi iskolai igazgatót a VII-ik fizetési osztály második fokozatába léptette elő.

Jegyzői jubileum. Lélekemelő és magasztos ünnepélyvel kapcsolatosan tartotta meg a kanizsai járási községi és körjegyzők egylete, f. évi június hó 19-én Kiskomáromban, évi rendes közgyűlését.

Ez alkalmat használta fel ugyanis a járásköri jegyzői egylet, hogy köztisztelet és szeretetben álló s érdemekben gazdag elnökét, Ferenczy János kiskomáromi körjegyzőt, 40 éves körjegyzői szolgálatának alkalmából szűk családi körben, őszintén szerető kartársi ragaszkodással, ünnepelje.

Délelőtt 11 órakor Viosz Ferenc, a járás főszolgabírája, mint az egylet tiszteletbeli elnöke az összes egyleti tagok részvételével diszközgyűlést tartott, amelyre az ünnepelt elnököt Ferenczy Jánost, küldöttségileg hívta meg az egylet. Az elnököt viharos és lelkes éljenzéssel fogadott megérkezése után, a diszközgyűlés megbízásából Kovács Gyula légrádi jegyző, az egylet jegyzője, üdvözölte 40 éves szolgálatának magasztos ünnepe alkalmából, meghatóan, őszintén szeretettől áthatott lelkes és a kartársak szíve érzelmét igazi melegséggel vissza tükröző gyönyörű beszéddel, melynek hatása alatt alig maradt szem szárazon a tisztelet és szeretet valódi könnyeitől. Az üdvözlést elérzékenyülve köszönte meg az ünnepelt, ígérvén, hogy közpályájának további folyamán is

fiatal korából beszélt pikáns történeteket; a bíró ur élvezettel szívta a méltóságos ur bakkjait, a professor melankólikusan szüresölte a teát és angolul beszélt a társalgónővel.

Jó kedvünk volt, igazán jó kedvünk. Kárász Dani bácsi már dudorászott is s egyre biztatta a professort, hogy ereszsze ki a hangját.

A tanár urról azonban kisült, hogy roszabb hangja van, mint a gyöngytyúknak, zongorázni azonban tud. Erre a felfedezésre bevonultunk az ebédlőbe s a professort lenyomtuk a zongorához. Nem fjedt meg az instrumentumtól; tudott hozzá. Kerettyey Barna egyszer csak belevágott a muzsikába s úgy énekelt, mint egy népszínházi baritonista.

A méltóságos asszony pedig nagyon szereti a szép nótát s mindegyre újabb igényekkel lépett fel. Csak az volt a baj, hogy Kárász Dani bácsit nem lehetett elhallgattatni. Belerecesgett minden nótába és mekegett, mint egy repedt fagott.

Kerettyey Barna husz és néhány ezerszer kezét esóskolt a méltóságos asszonynak azokért az elismerő szavakért, amelyeket kapott s miután őméltósága saját puha kezeivel még egy kupa maraszkínót öntött a bucsupohárba, eltávoztunk a Noé bárkáján a Klára-lakból.

. . . Ezután még egy hétig esett az eső.

Szorgalmasan eljártam a whist partiekra, de sohasem whisteztünk többé, mert Kerettyey Barna loesogott, fecsegett őméltóságának badarabbnál vadabb dolgokat, amelyeken azonban a szép

egyik főtörekvésének tartja, kartársai ma nyilvánult igaz szeretetét kiérdemelni. Ezután elfoglalva elnöki székét, a járásköri közgyűlés tartott meg, amelyen több, az egyletet s annak tagjait érdeklő fontos ügy nyert elintéztést.

Különösen eszmecsere tárgyát képezte a tervbe vett országos jegyzői napilap mielőbbi megteremtése, amelynek eszméje már évekkal ezelőtt éppen Zalavármegye jegyzőegyleténél szülemlett meg.

Közgyűlés után az ünnepelt házigazda barátságos házában lakomára gyűlt össze az öt tisztelő serege, mintegy 40 személy, kartárs, tisztelő és jóbarát foglalt helyet a terített fehér asztalnál, ahol igazi magyaros hangulatban töltött egy egész napot a ritka kedvességű család körében. Az ebéd fölött toasztot mondott az ünnepeltre, mint ernyedetlen szorgalmú és kitünő munkatársra, Viosz Ferenc főszolgabíró; a kedves háziasszonyra és szeretett gyermekeire Kovács Gyula; a járási főszolgabíróra Starzsinszky György galamboki jegyző, s ismét az ünnepeltre mint páratlan jóbarátra ifju Péczely László földbirtokos.

Asztalbontás után a fiatalság tánera kerekedett s vigan járta magyaros tüzzelel még reggel felé is, amikor az igazán fesztelen kedélyű társaság egy ünnep emlékével szívében kezdett oszladozni.

Kívánunk boldogságot ehelyütt is a derék jubiláusnak és családjának.

Muzeumok és könyvtárak országos főfelügyelőségének látogatása. Dr. Fraknoi Vilmos püspök, Szalay Imre miniszter. tanácsos, a nemzeti muzeum igazgatója, mint főfelügyelők, dr. Schönherr Gyula akad. tag felügyelőségi titkár kíséretében f. hó 26-án Sümegre érkeztek az újonnan épült Darnay múzeum megtekintésére; f. hó 22-én pedig Hampel József, a nemzeti múzeumi, a régiség-tár igazgatója, a keszthelyi premontrei tanári kar kíséretében, szemlélte meg a muzeumot. A látogatók a Darnay múzeum kincseit több órán át kiváló érdekléssel tanulmányozták, és legnagyobb meglepetésüknek adtak kifejezést a látottak felett. A Darnay múzeum új épülete július 6-án nyílik meg a nagyközönség számára.

Érettségi vizsgálat. A zalaegerszegi felsőkereskedelmi iskolánál f. hó 23., 24. és 25-én volt az ideai érettségi vizsgálatok szóbeli része. Biztosok voltak: dr. Beke Manó budapesti egyetemi tanár a vallás- és közoktatásügyi miniszter, dr. Diószeghy József kereskedelemügyi miniszteri titkár a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében. A szóbeli előtt megtartott értekezleten a bizottság mind a 30 tanulót szóbeli vizsgálatra boesátotta, az írásbeli vizsgálat eredményéhez képest. — A szóbeli után tartott záróértekezlet eredménye: 4 növendék jelesen, 7 növendék jól

asszony mindig kacagott, én azonban szívből boszankodtam.

Egy reggel a vendéglős avval ébresztett fel, hogy a Klára-lakban valaminek történni kellett. Ugy beszélnek a eselések, hogy a kertész valami tolvajt fogott meg az éjszaka.

Lélekzet nélkül siettem a Klára-lak felé. A kertész egykedvű arecal düleszkedett a kapu kőoszlopának és mosolygott, mikor azt kérdeztem, mi történt náluk.

— Semmi különös, nagyságos ur.

— Hát nem fogott tolvajt az éjszaka? Ugy beszélnek a telepen.

— Egy szó sem igaz abból — morgott az öreg és elővett a zsebéből egy óriási pántlikás havannát, elharapta a végét s az eresz alá vonult rágyujtani, hogy el ne fujja a piros fejű kenes gyufát a goromba szél.

Harmadnap megérkezett a méltóságos ur.

Kerettyey Barnát már az állomáson bemutatta neki a méltóságos asszony.

Azután kisütött a nap.

A szép asszonyt aligha látom a saison végéig, mert én a halakat tanulmányozom és egész nap esónakban ülök; de hogy Kerettyey Barnával az őszszel összetalálkozom Pesten, azt biztosra veszem, mert tegnap mondta valaki, hogy kinevezik a miniszteriumba.

Vass L.

felelt meg, 13 növendék megfelelt, 5 növendéket a bizottság szeptember hóban leteendő javító vizsgálatra utasított; egy növendék betegsége miatt a szóbelitől visszalépett. Jelesen feleltek meg: Engel Lajos, Ungár Dezső, Vince Imre, Wirth Frigyes; jól feleltek meg: Abonyi Lajos, Bodrogi Károly, Deutsch Nándor, Lóvi Samu, Neubauer József, Schwarcz Sándor, Veszélyi Jenő; megfeleltek: Bartal Elemér, Erményi József, Gállits Tamás, Katona Zoltán, Kozma István, Lakaty Vilmos, László Antal, Moravits Péter, Roth Ferenc, Szigethy-Erdős Levente, Szombathelyi Béla, Vadas Aladár, Wirtschafter Ernő. A központi takarékpénztár által a legjobb érettségít tett két tanuló részére adományozott 10—10 koronás aranyat Vince Imre és Engel Lajos jelesen megfelelt hallgatónak ítélte oda a vizsgáló bizottság.

Nagykanizsa r. t. város képviselőtestülete f. hó 23-án Vécsey Zsigmond polgármester elnök-lésével rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az új honvédlaktanyához vezető utak kinyitására szükséges terület megvétele tárgyában végérvényesen határozatot nem hozhattak, azonban a képviselőtestület felhatalmazta a városi tanácsot, hogy az ügy sürgőssége miatt az illető területeket már most birtokába vehesse és a szerződéseket utólagos jóváhagyás fenntartásával megköttesse. — Folytatólag tudomásul vette a közgyűlés az új honvédlaktanyához vezető utak építése és esaternázási munkálataira kiírt pályázat eredményét s a tanács javaslatához képest a munkálatokkal Berényi Béla keszthelyi lakost, mint kedvezőbb ajánlattevőt, bizta meg. — Kálóczy János főgymnasiumi rajztanárnak hat havi szabadságidőt adott a képviselőtestület s helyetteséről ez időre a város gondoskodik.

Esküvő. Ferencz Ferenc vasuti hivatalnok tegnap tartotta esküvőjét Preszler Gyula, Zalaegerszeg tekintélyes polgárának szép leányával, Preszler Vilma kisasszonynyal.

A sümegvidéki gazdakör Szücs Zsigmond köri elnök elnöklété alatt tartotta közgyűlését, amelyen előterjesztették a megvizsgált számadásokat és a pénztárosnak a felmentvényt megadták. Több miniszteri leirat felolvasása és tudomásul vétele után elnök megköszönve a körnek tíz éven át beléje helyezett bizalmát, állásáról lemond annak kijelentése mellett, hogy megváltozott viszonyai miatt az elnöki tisztelet továbbra meg nem tarthatja. A közgyűlés Barcza László indítványára a távozó elnöknek érdemét jegyzőkönyvileg örökítette meg. A választás eredménye: Hayden Sándor elnök, Sümegi Tivadar alelnök, ifj. Háczky Kálmán jegyző, Sugár Jakab II-od jegyző, Talabér Károly pénztáros, Barkóczy Károly ügyész; választmányi tagok: Barcza László, Bogyay Aurél, Eitner Zsigmond, Eitner Sándor, Füzik Gyula, dr. Gyömörey Vince, Gyömörey János, Kardos László, Mojzer József, Pintér Lajos, Szücs Zsigmond, Zathureczky Márton. Hayden Sándor elfoglalván elnöki székét, megköszönte a bizalmat azzal az ígérettel, hogy teljes erejével fog közreműködni a gazdakör haladásán s kérte a tagok szives támogatását.

Küldöttség a miniszternél. A nagykanizsai rőfös és divatárú kereskedőknek sok kifogásuk van az adókvetés ellen. Egy küldöttség, amelyet gróf Zichy Aladár képviselő vezetett, Lukács László pénzügyminiszternél elpanaszolta a súlyos sérelmeket. A miniszter a küldöttséget szívesen fogadta s megígérte, hogy figyelembe veszi a nagykanizsai kereskedők panaszát.

A zalaegerszegi önkéntes tűzoltó egylet saját céljaira 1902. évi július hó 6-án a kaszaházi kertben táncal és tekeversenyyel egybekötött zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti díj: tagok és családtagjainak 50 f, nem tagoknak 1 korona. Egy tekejegy 3 dobásra 30 fillér. Ünneplés kivonulás délután 3 órakor. Kedvezőtlen idő esetén a mulatságot július hó 13-án fogják megtartani.

Kirendelés. A m. kir. államvasutak igazgatósága a Keszthely—tapolcai h. é. vasut építési munkáinak ellenőrzésére Lányi Nándor m. á. v. mérnököt kirendelte és az építés idejére Keszthelyre helyezte.

Halálozás. Németujfalusi özv. Simonffy Endréné szül. Zanathy Rozália június 26-án 72 éves korában Zalaegerszegen meghalt. Temetése 27-én volt a nagyszámú rokonság és tisztelők részvétele mellett.

Eljegyzés. Kacz Lipót esáktornyai izr főkántor eljegyezte Goldner János helybeli kereskedő leányát, Goldner Olga kisasszonyt.

Körjegyző választás. Bóna Jenő bánokszentgyörgyi okleveles aljegyzőt becselhelyi körjegyzővé megválasztották.

Névváltoztatások. Hermann János belatincezi lakos családi nevének „Sipos“-ra, — kisk. Lóvi Miksa komáromvárosi lakos vezetéknévének „Lukács“-ra, Österreicher Ödön zalaegerszegi lakos vezetéknévének „Ország“-ra, Friedlaender Mihály nagykanizsai lakos nevének „Fonyó“-ra kért átváltoztatását a belügyminiszter megengedte.

Kisgazdák és földmivelők szervezkedése. A Magyar Gazdaszövetség által létesítendő gazdakörök (földmivelők szövetsége) részére készített alapszabálytervezet már nyomtatásban is megjelent s kapható a Magyar Gazdaszövetség titkári hivatalánál (Budapest, Baross-utca 10. sz.) A kik a földmivelők tömörítése, jóléte és boldogulása érdekében munkálkodik s gazdaköröket létesíteni akarnak, forduljanak nevezett titkári hivatalhoz. Minden gazdakör, illetve községi gazdaszövetség tagja lesz a Magyar Gazdaszövetségnek s élvezni fogja annak támogatását. Földmivelők a Gazdaszövetség kötelekébe a már létező gazdakörök, valamint azon olvasókörök és más egyesületek is, melyeknek tagjai földmivelők és kisparosok. A melyik gazdakör, olvasókör, egyesület vagy szövetség a Magyar Gazdaszövetség kötelekébe akar lépni, forduljon ennek titkári hivatalához (Budapest, Baross-utca 10.) Minden lelkész, tanító, jegyző és intelligens gazda hazafias dolgot cselekszik, ha községében a gazdakör létesítését (földmivelők szövetségét) előmozdítja.

Ösztöndíj. Zalavármegye alispánja a törvényhatósági bizottság által létesített milleniumi ösztöndíjakra — egyenként 400 koronára — pályázatot hirdetett. Az ösztöndíjakra csak a nagykanizsai, illetve zalaegerszegi főgymnasiumba járó, zalamegyei születésű szegénysorsu jeles tanulók pályázhatnak. A részletes feltételek e lapban közzétett pályázati hirdetésből megtudhatók.

Szent Péter és Pál napja. Kedves, vidám ünnep a mai nap, a fiatalság ünnepe. Bezárják az iskolákat, a tanulók visszatérnek a szülői házba, örülni a nyárnak, a szabadságnak. A zalaegerszegi iskolák mind ma tartják záróünnepjeiket, amelyek befejezik az évet, amelyek után esendesek lesznek a tudományoknak szentelt csarnokok. Menjetek haza fiuk, leánykák, élvezétek a verőfényes életet, amelyre ugyanis nagyon hamar következik az ősz, a gond, a küzdelem.

A Balatoni múzeumról a múzeumok és könyvtárak országos felügyelősége évi jelentésében a következőket írja: A keszthelyi Balatoni múzeum, melynek alapját a fentartására alakult egyesület csak néhány év előtt vetette meg, máris oly örvöndetes virágzásnak indult, hogy gyűjteményei elhelyezéséről s állandó épület emeléséről kell gondoskodni. Az egyesület a város tulajdonát képező alkalmas telek megszerzése érdekében az orsz. felügyelőséghez fordult segélyért s a vallás- és közoktatásügyi miniszter e kérést meghallgatva, e célra 24.000 korona rendkívüli segélyt engedélyezett. Az egyesület 1888-ban természetrajzi gyűjteményei praeparálására 200, régészeti célokra 1400, természetrajzi gyűjteményei gyarapítására 600 korona államsegélyt kapott; a régészeti segélyek felhasználásáról vett jelentés szerint a mogentianai ásatások értékes lelettel gyarapították.

Katonai gyakorlatok. A zalaegerszegi honvédszár osztály ma reggel indult el a fehérmezei Sár-Abán tartandó gyakorlatokra, amelyek a jövő hónap 26-áig tartanak. Az osztály július 29-én érkezik vissza Zalaegerszegre. — Tegnap a körmendi gyalog honvéd zászlóalj érkezett ide s itt töltötte az éjszakát. A zászlóalj ma indul Nagykanizsára.

Bökezü vendég. Krajeen Ottilia esavargónó éjjeli szállást kért Makover Jakab glubokói lakostól. A jószívű gazda befogadta az asszonyt, mert vele volt két szerencsétlen porontya, akik mind a ketten siketnémák. Az asszony reggelre megszökött, de két kis fiát hátrahagyta. Krajeen Ottiliát a esendőség letartóztatta.

A vipera. A keresztes vipera, egy apró kis mérges kigyó, rendszerint a köves, homokos vidéket szereti, de elvetődik máshová is. Dunántul ritkaság számba ment ez a veszedelmes állat, amelynek marása halálos. Szombathelyről írják,

hogy a vas megyei Pornón két viperára bukkantak s egyik Vörös József nevű utkaparó feleségét megmarta. Az asszony rettenetes kínok között meghalt.

Az utolsó liter. Két göseji ember pénteken bejött a zalaegerszegi heti vásárra. Az egyik egy zsák gombát árult, a másik egy szekér fát adott el. Az atyafiak jó vásárt csináltak, több pénzt kaptak, mint amennyiről az anyjuknak be kellett számolniok, betértek tehát egy koresmába félliter borra. Tudvalevő dolog azonban, hogy csak az első lépés nehéz, a többi már magától megyen. Az első félliter után jött a második, azután néhány egész liter. A két ember békeségesen megosztotta a fizetést. Mikor már készen voltak az indulásra, az egyik megtette az ajánlatot ama bizonyos utolsó liter iránt, amely rendesen nagyon felesleges. Göseji ember nem sokat teketóriázik az itallal. A liter néhány pere alatt elfogyott. De már ezt egyik atyafi sem akarta kifizetni. Összekulönböztek, a literes üveg egy kemény koponyán törött össze, a mulatókat pedig kitette a vendéglős.

A borbélysegédek mozgalma. A nagykanizsai borbélysegédek mozgalmat indítottak a munkaidő leszállítása iránt. Kívánságuk az volt, hogy a borbélyműhelyeket este 8 órakor zárják be és vasárnapokon 12 óráig tartson a munkaidő. A borbélyok teljesítették a segédek kívánságát avval a változtatással, hogy vasárnap d. u. 1 órakor zárják be a boltokat.

Helyreigazítás. A karácsonyfa egyesület mult számunkban közölt elszámolásából Krosetz Gyula 4 koronás felülfizetése, a nyeresény tárgyak adakozói közül pedig tévedésből özv. Bohár Sándorné, Kiss Lajosné, Kaszter Sándor, Budai Károly, Weiser és Pollák, Kovács Lászlóné, Hübinszky Adolfné, Nemes Gyuláné, Reisinger és Eisner, özv. dr. Mangin Károlyné, Rutich Sándorné, Ruzsich Károlyné, Paukovich Györgyné, dr. Kele Antalné, Hajmássy Imréné, Domonkos Ignácné, dr. Gráner Adolfné, dr. Klein Lajos, Preszler Gyuláné, Szidnay Fanni nevei kimaradtak, mit ezennel helyreigazítunk.

Az aratás jó egy héttel megkészt. Más években Péter és Pál napján már rendszeren lehetett kepet látni a mezőkön, a melyeken most még zöld kalásztenger ring. Az általános aratás a jövő héten aligha kezdődhetik, jóllehet az utolsó verőfényes napok gyorsan érlelik a gabonát. A kilátások a rossz időjárás dacára kedvezők. Ahol a gabona nem dült meg, elsőrendű termést várnak.

Két szép leány életéből. Sárfi Etel és Benkő Jolán a közeli szomszéd Telekesen születtek. Az egyik a baranzó leánya volt, a másik egy urasági beresé. A leányok gyermekkoruk óta jó barátok voltak; együtt éltek a nélkülözés és az erős munka napjait; egymásnak panaszkodtak, mikor kezeiket keményre törte a kapa nyele s areukat durvára sütötte a forró nyári nap. A leányok fiatalok, ritka szépek, jó dolgok voltak s a legdurvább munka mellett is csak a nélkülözés jutott osztályrészükül. Addig gondolkodtak sorsuk változtatásán, míg egy szép napon összepakkolták kis holmijukat és bejöttek Egerszegre szolgálni. Akadt helye mind a kettőnek. Egerszegben szolgáltak jó ideig, később azonban a nagyobb fizetés reménye Szombathelyre, majd Fehérvárra, innét Pestre vezette őket. A szép leányoknak hamarosan akadt udvarlója. Kikerültek a szolgálatból s rövid idő alatt nagyot változott az élet. Az egyiket egy gazdag falusi ur vette magához, a másiknak egy nagyvárosi gavallér rendezett el lakást. A lányok urnők lettek, pazarló, könnyüvéru demimondainek. A gavallérok változtak s lassan-lassan a leányokról levált az első fiatalság bája. Ujra kezdődtek a nélkülözés napjai, amelyek elől a halálba akartak menekülni. Mind a kettő öngyilkossági kísérletet követett el, de megmentették őket. Innét már csak lefelé vezetett az út, amely egyelőre egy olyan büntetésben ért véget, ahol pénzért árulják a szerelmet. A két leány a posványba süllyedt. Legutóbb vándorutra adták magukat s hervadó bájaikkal városról-városra kereskedtek, míg a rendőrség el nem fogta őket, hogy felültesse a két hölgyet a tolonkocsiba. A két erkölcsi és testi rom oda tér vissza, ahonnan két szép leány ifjan, vidáman, ártatlanul kiindult. — Ez a két szép falusi leány szomorú élettörténete.

Jó fogás. Hodosal Frigyes gráezi lakos 40.000 koronát sikkasztott és megszökött. A esendőr-

ség valahogy neszt vette, hogy Magyarország felé vette útját s a szökevényt sikerült is a esáktornyai állomáson megfogni.

Könyöradományok. Sok ember él manap már könyöradományok gyűjtéséből, amelyet hamis jótékonyági címeken szednek össze és vágnak zsebre. A szőlőhámosságnak ez a neme valóságos szakértelmet igényel, mert a gyűjtőnek okirattal kell felfegyverkeznie, hogy az első lépésnél rajt ne esípjék. Vannak olyan szédelőgök, akik hatalmas recordokat értek el és ezeket szedtek össze; ügyességükkel még a hatóságokat is megvertették. A hatóságokat ujabban figyelmeztették is két ilyen jeles gyűjtőre. Rosenberg Ignác hamis okmányokkal templomra gyűjt; Orbán Miklós volt jegyzőségéd pedig valamelyik szolgabírótságtól lopott okmányokkal jár kel könyöradományokért.

Eltűnt. Sándor József erdőháti lakos a multkor lakásáról Zalaegerszegre jött s azóta vissza nem tért. A hatóságok köröztetik.

Tolvaj cigányasszony. A nekeresdi major melletti cigánytelepen levő cigányok naponkint annyira ellepek a várost s oly sok lopást követnek el, hogy immár türehetlenné válik. A minap is bement Kolompár Mária egy cigányasszonnyal egyik kereskedésbe s mialatt a segédeket szóval tartották, egy félliteres palack bort loptak. A rendőrség megtalálta az asszonynál a palack bort s átadta a tolvajt a büntető bíróságnak.

Jutalomdíj. A „Magyar Földhitelezés“ a hazai gyümölcstermelésnek a községi faiskolák útján való előmozdítása céljából 1892. évtől kezdve évenként kiosztani szokott jutalomdíjakat 1902. évtől kezdődőleg további tíz évre kilátásba helyezi. Lesz egy darab 600 koronás, 2 darab 400 koronás s 18 darab 200 koronás jutalom. Ezt olyan tanítók kapják, akik faiskolát kezelnek, s a fatenyésztés terén szembetűnő sikert képesek felmutatni.

Rendőrségünk szaporítása. Sokszor rámutattunk rendőrségünk hiányos szervezetére, minek következtében nem tudott a hozzá fűzött várakozásnak megfelelni. Végre sok huza-vona után az üresedésbe jutott és időközben rendszeresített állásokat betöltötték. Így a már több mint egy év óta üresen volt rendőrtizedesi állásra Szabó József rendőrt léptették elő, aki egyébként a tizedes teendőit már előbb is teljesítette. Hét új rendőrt nevezett ki a városi tanács, akik június 15-ével állásukat elfoglalták s most oktatják őket teendőikre. Rendőrségünk eme kiegészítéssel abba a helyzetbe jut, hogy nagyfontosságú hivatásának jobban megfelelhessen, mint eddig; noha tekintettel városunk nagy kiterjedtségére és lakosainak számára, még ezt a létszámot sem tartjuk elegendőnek.

Megvadult biciklő cím alatt a »Magyar Paizs« utolsó előtti számában közzétett nyilatkozatra azt a megjegyzést tesszük, hogy Sternfeld Jenőt a helybeli rendőrkapitányi hivatal 233/kig. 1902. szám alatt hozott I. fokú ítéletével, a kerékpár szabályrendelet alapján, a megtartott tárgyalás s tanúkijhallgatás után 10 korona pénzbüntetésben és 4 korona kártérítési összegnek a megfizetésében marasztalta el. Lapunkban megjelent eme hír tehát a valóságnak megfelelt.

Erdészeti államvizsga. A folyó év őszén tartandó erdészeti államvizsgára menni szándékozókat figyelmezteti s földmivelésügyi miniszterium, hogy folyamodványukat a szükséges okmányokkal és szakbeli leírással felszerelve, legkésőbb f. évi augusztus hó végéig az erdészeti államvizsga elnökéhez (Budapest földmivelésügyi miniszterium erdészeti főosztály, V., Zoltán-utca 16) bérmentve küldjék be.

Vigyázatlan hajtás. Majdnem végzetessé vált Jandravies János botfai lakos urodalmi kocsinak a vigyázatlan hajtása. A napokban városunkban lévén, olyan ügyetlenül nyargalt ki az uriteából a vármegyeház térére, hogy az utca torkolatánál mindkét ló földre bukott, s nagy nehezen tudták a megvadult állatokat megfékezni.

Botrány. Az utcai botrányok szokatlan módon szaporodnak. Minduntalan hallunk panaszokat arról, hogy a lakosság éjjeli nyugalma hangos kurjongatással zavarják. Reméljük, hogy az alkalmazandó büntetés a jövőre nézve elveszi egyeseknek a botrányos lármázástól a kedvét.

A budapesti m. kir. állami felső építő- ipariskolai rendes tanfolyamán a jövő 1902/1903 isk. évre való beírás szeptember 1-től 5-ödik napjáig lesz. Az intézet célja a hazai építő-ipar

számára előmunkásokat, pallérokat és építés vezetőket nevelni, a kikből önálló mesterek lehessenek. A tanítás 3-évig tart. Az intézetben nyert végbizonyítvány legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad a *kőműves*, a *kőfaragó*, vagy az *ácsmesterség*, önálló üzésére, legalább három évi utólagos gyakorlat igazolása mellett jogot ad az építőmesteri vizsgálatra való jelentkezésre; a végbizonyítvány jogot ad az egyéves önkéntességre. Tanulóknak felvételnek azok a 15 életévet betöltött ifjak, a kik a polgári iskola, gymnasium, vagy reáliskola négy alsó osztályát „jó” osztályzattal elvégezték. A kiknek középiskolai bizonyítványai nem „jó” vagy „jeles” osztályzatúak, vagy a kik kevesebb középiskolai osztályt végeztek, de hosszabb időn át voltak gyakorlaton, csakis felvételi vizsgálat után vehetők fel. Minden jelentkező tartozik iparhatóságilag hitelesített bizonyítvánnyal igazolni, hogy az építőipar terén már foglalkozott gyakorlatilag legalább két hónapon át; hosszabb gyakorlattal bírók előnyben részesülnek. A beirattási díj egész évre 4 korona, a tandíj félévénként 20 korona; szertári biztosíték egész évre 6 K. A jelentkezésnél szükséges iratok: 1. Keresztlevél, vagy születési bizonyítvány. 2. Az összes végzett középiskolai osztályokról szóló bizonyítványok. 3. Az újraoltásról szóló orvosi bizonyítvány. 4. Az iparhatóságilag hitelesített gyakorlati bizonyítvány. Bővebb felvilágosítást készséggel ad az Igazgatóág. (Budapest, VII., ker. Csömöri-ut 74 szám.)

Csatorna Sümegen át. A földművelésügyi miniszter terve a Dunát a Rába felhasználásával Sümegen át a Balatonnal összekötni. Leiratot is intézett a terv érdekében az alispáni hivatal utján a járási főszolgabíróhoz, adatokat kérve a várható forgalomra nézve, amiket a hivatal több tényező meghallgatása mellett egybe is állított. Persze a nagy eszme megvalósítására sokáig kell még várnia Sümegnek!

A siófoki kivándorlási kongressuson Zalavármegyét dr. Jankovich László gróf főispán és Csertán Károly alispán képviselik. Az alispán kíséretében ott van Kauffmann Mátyás megyei aljegyző, mint szakelőadó.

Talált kulcsok. Egy nagyobb s egy kisebb pincekulcsot találtak a plebánia templom mellett levő sétaterén és átadták a rendőrségnek, a hol tulajdonosa a hivatalos órák alatt átveheti.

Mult hetivásár. A mult hetivásárra felhajtottak 187 darab sertésvasmarhát, eladtak közülök 117 darabot. Sertésekből felhajtásra került 200 darab, eladtak belőlük 156 darabot.

Kirándulás a turini és düsseldorfi kiállításokra.

Az országos Iparegyesület kebelében indítvány merült fel arra nézve, hogy az egyesület tagjai együttesen látogassák meg a turini és düsseldorfi kiállításokat gróf Zichy Jenő elnök vezetése mellett, a ki a kirándulás vezetésére késznek nyilatkozott. Ez indítvány következtében előzetes tájékoztató céljából az O. J. ajánlatot kért a m. kir. államvasutak menetjegyirodájától a kirándulás utirányára, költségeire és egyéb részleteire nézve. A kirándulás tervezetét a menetjegyiroda így állapította meg: Utirány. „Budapest-Fiume, a M. A. V.-on. Fiume-Velence, a „Magyar-Horvát” hajózási társaság hajóján. Velence-Turin-Milanó-Chiasso, az olasz vasutakon. Chiasso (Szt.-Gotthard alagut) Luzer-Baseln, schweizi vasutakon. Basel-Köln-Düsseldorf-Köln-Frankfurt, a porosz vasutakon. Frankfurt-Nürnberg-Passau, a bajor vasutakon. Passau-Linz-Bécs, az osztrák vasuton. Bécs-Budapest, a M. A. V.-on. Részvételi díj: I. oszt. 480 korona, II. oszt. 375 korona, a melyben befoglaltatik: a) az utazás a fentemlített utirányon át Turinig, illetve Düsseldorfig és vissza Budapestig, b) a háromnapos elszállásolás Turinban és Düsseldorfban, c) ugyanott a fenti időtartamra teljes ellátás és kiszolgálás, d) kalauzolás, e) szabad bemenet ez illető kiállítás területére, f) az összes borraival és szállókban és kb. étteremben. Mielőtt az O. J. az az ajánlat elfogadására, illetőleg a társas kirándulásra nézve végleg határozná, felkéri azokat a kik a kiállításokat megtekinteni óhajtják, hogy ezt a szándékukat legkésőbb július 15-ig tudassák, minthogy az indulást július 30-ra tervezik. A végleges elhatározás a jelentkezők számától van függővé téve. Jelentkezni lehet a zalaegerszegi ipartestületnél.

Borászati és borkereskedelmi kongresszus Verseczen. Magyarország bortermelői súlyosan érzik a borok értékesítésének nehézségét. Súlyos

esapás, nem baj az, hogy borainkat értékesíteni nem tudjuk. Ezen baj megszüntetése a borértékesítés akadályainak elhárítása, fontos életkérdés a honi bortermelésnek. Ezen kérdés alapos és helyes megoldása pedig csak a borkereskedelem közreműködésével lehetséges. Ez okból határozta el a verseczi ipar és mezőgazdasági kiállítás rendező bizottsága, hogy kapcsolatosan a borkiállításal, f. évi szeptember hó 7 és 8-án borászati és borkereskedelmi kongresszust rendez, melyen a szőlészetre vonatkozó szakkérdéseken kívül elsősorban a borértékesítés utjainak egyengetése és a borkereskedelem föllendítése körül szükséges teendők fognak tárgyalatni. A bizottság ezen kongresszus borkereskedelmi részének szervezésével Molnár Lipót, a „Magyar Borkereskedelem” főszerkesztőjét bízta meg. Ezen kongresszusra meghívták az ország összes bortermelői, valamint az összes magyarországi és ausztriai borkereskedők is. Együtt lesznek tehát a termelők és borkereskedőkkel, hogy a kölcsönös kívánságok közvetlen meghallgatásával közösen állapítsák meg a hazai termékek gyors és jó értékesítésének érdekében szükséges teendőket. — Fontos nemzetgazdasági kérdések megvitatása és a magyarországi borkereskedők országos szövetségének megalakulása lesz a kongresszus főfeladata, amiért is remélhető, hogy a termelők és kereskedők ezen együttes szaktanácskozmánynak meg lesz a jó eredménye. Reméljük, hogy a kongresszuson Zalavármegye is képviselve lesz.

Vetőmagvak ára. Mauthner Ödön budapesti magkereskedő értesítése szerint Budapesten 50 kilogrammonként: *lucerna* 68—75 K; *lenmag* 17—18 K; *muhar* 13 $\frac{1}{2}$ —14 K; *régi mag (muhar)* 8—9 K; *lófogó tengeri* 8 $\frac{1}{2}$ —8 $\frac{3}{4}$ K; *vörös köles* 8—8 $\frac{1}{2}$ K.

Állategészségügyi kimutatás vármegyénk területén f. hó 22-én a hivatalos adatok alapján lép-fene: Gáborjaháza 1 u., Órség 1 u., Bécs 1 u., Tüskesztyörgy 1 u., Bodorfá 1 u., Gógánfa 1 u., Szentgrót (polgárváros) 1 u.; *veszettség:* Órség 1 u., Kányavár 1 u., Pusztaderies 1 u.; *ivarszervi hólyagos kiütés:* Bratonez 1 u., Cserenesz 1 u., Deklezsin 1 u., Dobronak 1 u., Felsőbisztrice 1 u., Felsőszenterzsébet 2 u., Petesháza 1 u., Rédiés 1 u., Bányavár 1 u., Belicza 2 u., Bottornya 2 u., Felsőpusztafa 2 u., VIII. Hegykerület 1 u., Lapány 1 u., Szentilona 1 u., Tótfalu 1 u., Zalaújvár 2 u., Zsedény 1 u., Mura-keresztur-Kollátszeg 1 u., Zalaújlak 5 u., Beesehely 1 u., Cszörnyeföld 1 u., Kerkaszentkirály 1 u., Szécsisziget 2 u., Kissziget 1 u., Nagykapornak 10 u., Zalaapáti 2 u., Zalaszentkirály 8 u., Muravid 6 u., Badaacsonytomaj 3 u., Zalalövő 1 u.; *rühkór:* Megyer 1 u., Balatonederics 1 u.; *sértésorbáncz:* V. Hegykerület 1 u., Letenye 1 u., Lentiszombathely 1 u., Gyulakeszi 4 u., Haláp 1 u., Kővágóórs 2 u., Lovas 9 u., Nagy-Péczely 13 u., *sértésvész:* Kebele 1 u., Rédiés 7 u., Csáktornya 2 u., Drávaszentmihály 2 u., Lapány 1 u., Órség 7 u., Réthát 4 u., Bajsa 14 u., Csapi 1 u., Eszteregnye 11 u., Rigyász 1 u., Keszthely 2 u., Becsehely 13 u., Kutfej 1 u., Pineze 7 u., Szentpéterföld 6 u., Szécsisziget 1 u., Tótszerdahely 1 u., Tárnokoroklán 5 u., Zebecze 2 u., Buesa 14 u., Derzsimorecz 1 u., Kotor 3 u., Novákovecz 3 u., Palovecz 4 u., Vullária 1 u., Arács 11 u., Balatonkövesd 10 u., Csopak 6 u., Gulács 1 u., Nemesvita 1 u., Monostorapáti 1 u., Gellénháza 1 u., Zalaesény 6 u.

Irodalom.

A leggyorsabban értesül a vidéki közönség az ország ésa világ eseményeiről a »Magyarország« utján. Ez a lap a modern technicás hírszolgálat kellékeivel akként ven felszerelve, hogy már korán reggel az ország legtávolabbi vidékein is teljes tájékoztatást nyerhet belőle az olvasó az előző nap politikai és társadalmi eseményeiről, a gazdasági élet hullámzásairól, az árfolyamról, a gabonaárról stb. De a legfőbb érdeme ennek a lapnak az egyenes, hajthatatlan, független nemzeti irány, amelyet minden sora visszatükröz és amelyel a »Magyarország« már eddig is döntő eredményeket vívott ki közéletünk átalakítása, megtisztítása tekintetében. A »Magyarország«-ba ír a magyar zszurnalisztika elismert mestere: Bartha Miklós, a mi egymagában is elegendő

bizonyítéka annak, hogy a »Magyarország« a legnemzetibb lap. A lapot ezelőtt kilenc évvel Holló Lajos orsz. képviselő alapította azzal a céllal, hogy legyen a nemzeti törekvéseknek egy mindentől független, alkuvást, befolyásolást és meghátrálást nem ismerő organuma, a mely köré a művelt magyar társadalom színejava bizalommal sorakozhassék. A nagy közönség a tanuja annak, hogy Holló Lajos főszerkesztőnek e célzata teljes sikert ért el. Felelős szerkesztője a lapnak Lovász Márton orsz. képviselő, a kinek magvas cikkeit nagy elismeréssel honorálja a nagy közönség. A »Magyarország« hírszolgálatát páratlanul áll a magyar journalisztikában, az összes többi lapokat megelőző kitűnő forrásokból szerzett értesüléseivel. »A Magyarországnak« előfizetési ára 28 kor., félfévre 14, negyedévre 7, egy hóra 2 kor. 40 fill. Legezészerűbb az előfizetési pénzeket postautalványon küldeni a »Magyarország« kiadóhivatalába Budapest, Teréz-körut 19.

A Pesti Hírlap a ránk következő uj félfévre uj jeles tárcáirók bemutatását helyezi kilátásba: uj eredeti regényt ígér és Mikszáth Kálmántól nagyobb elbeszélést. A Pesti Hírlap naptára pedig — melyet a lap előfizetői teljesen díjtalanul kapnak, — 10—12 legelső hölgyirónk dolgozatát fogja bemutatni, a szerzők arcképével együtt. Rég elismert dolog, hogy a Pesti Hírlap napilapjaink közt a leggazdagabb tartalommal jelenik meg, s vannak olyan specialis rovatai, melyeket egy más lapban sem lel meg az olvasó. Minden nap egy eredeti és egy fordított tárcát közöl; legbővebb sport- és vegyes-rovata van s Szerkesztői üzenetei közkedvelt olvasmány a közönségnek. Előfizetőit külön kedvezményekben is részesíti, melyeket azonban csak az biztosíthat magának, aki — habár csak havonként újítja meg az előfizetést — a lap állandó előfizetői közé tartozik. Azért ajánljuk a félfévi forduló alkalmából olvasóközönségünk szives figyelmébe a Pesti Hírlapot, melynek előfizetési díja egy hóra 2 K 40 f, negyedévre 7 korona s a Divat Szalon című leggazdagabb és legdiszesebb divatlappal együtt, melyet Szabóné-Nogall Janka oly kitűnően szerkeszt, negyedévre 9 korona. Az előfizetési összeg a Pesti Hírlap kiadóhivatalához (Budapest, V., Váci-körut 78) címzendő.

Uj zeneművek. Végh János Trois Etudes (E moll f-dur B-moll) paedagogiai szempontból nagy fontosságú tanulmány lépett a nyilvánosság elé, melyek minden tekintetben méltók arra, hogy az illetékes körök is kiterjesszék rájuk figyelmüket. Ára: 1. szám K-moll 1.50 f, 2. szám F-dur 1.75 f, 3. szám B-moll 1 korona. A Magyar Dalok és Népdalok anthológiájából a legújabbban megjelent füzet 2 dalt tartalmaz. Az egyik B. Fehér Jenő szerzeménye: „Én már ismét elmegyek”, amelyet a fehér-kakasban énekeltek betét gyanánt, a másik Lengyel Miska népdalátírata: „Uj sir van a temetőben” mely bánatos hangulatával kap meg. Ára a dalfüzetnek 1 korona. — Rosenzweig Hermán ez a zsenialis zeneszerző egy újabb dalkeringőt szerzett, melynek címe: „A te szememben” Füllemászó könnyű kompozíció ez. Ára 1.50 fillér. Sipos Antal-tól jelent meg egy új zenekép „A habléány” címen, amelyben a szerző a Balatonnak e csudás lónak költészetében találja kutforrását. Hálás és kedvelt darabja lesz minden zongorának aki szereti cifrázott s nagy technikai bravourt igénylő zongora passage-okat Ára a hangjegyfüzetnek 2 korona 50 fillér. A fent említett összes zeneművek Rózsavölgyi és Társa cs. és kir. udv. zenemű kereskedésében jelentek meg.

Bethlen és a Rákócziak koráról ír a Nagy Képes Világtörténet 162. füzeté. Erről az erélyes és jellegzetes korról, mikor fegyverzörgéstől volt hangos az ország, csatakiállításról és üldözötték jajveszékeltéséről. Magyarország egy hosszú seb volt, amely véges végig vérzett. A nagy Alföldön szétfoszlott a szabadság déli bábja; az ős Turul az erdélyi bércék, a székely havasok közé szállott. Ott lobogott csak a magyar lobogó. Onnan szált elő szabadságot szerezni, védni. Minden eszmének az elnyomtatás ideje a hőskora. A kereszténység szent jelét a martírvér ragyogtatja világgá, a szabadságot mindenütt az elesett névtelen hősök vívják ki. A magyar szabadság és hazaszeretet akkorában a Bethlenek, Rákócziak seregének a szívében húzódt meg. Ennek a gyönyörű kornak szines, mesés történetét adja elő a Nagy Képes Világtörténet most megjelent 162. füzeté. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik, egyetemi tanár, ki egyuttal e kötet írója is. Egy-egy gazdagon illusztrált kötet ára diszes félbörkötésben 16 korona; füzetként is kapható 60 fillérréval. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, Üllői-ut 18 sz.) s minden hazai könyvkereskedés utján havi részletfizetésre is.

A Magyar Könyvtár most megjelent májusi sorozata újra több rendkívül értékes füzetet gyarapította ezt a Radó Antal szerkesztette kiváló gyűjteményt. Első helyen említjük a 284. és a 285. számot, Ambrus Zoltán, illusztris író-tárunk, Berzsenyi báró és családja címe alatt egybefoglalt kitűnő szatirának első és második sorozatát a melynek rövid idő alatt népszerűvé tették országaszerte a lipótvárosi Berzsenyi báró és családja Ambrus Zoltán és fényesen megírt jellemképeit, a melyek már újságban való megjelenésük alkalmával is általános fel-tűntést keltek, most hogy összegyűjtve és olcsó áron

mindenkinek hozzáférhetővé vannak téve, bizonyára még jobban meg fogják hódítani a magyar olvasó közönséget. A Magyar Könyvtár Anbrus füzeteivel együtt egy francia íróknak hasonló genre-ü munkáit is közli ez a sorozat. A 286 szám Jeanne Marni „Celles qu'on ignore” című kötetének legjobb beszélgetéseit közli, „A kikkől nem szól a krónika” címmel, Marquis Géza kitűnő fordításában. — A modern irodalom e kiváló munkái mellett folytatja a Magyar Könyvtár a klasszikusok új fordításainak közzétételét is, Ezuttal Plutarchos Julius Caesarját adja, Kacsokovics Kálmán jeles fordításában, mely nemcsak önmagába véve fontos és nagyérdékű életrajz, hanem mint Shakspeare drámájának főforrása is a legfontosabb iskolai olvasmány. — A Magyar Könyvtár egy-egy száma 50 fillér. Ugy egyes számok, valamint az eddig megjelent összes füzetek egyszerre, részletfizetésre is megrendelhetők a kiadónál, a Lampel-Wodianer-féle udv. könyvkereskedésben, VI., Andrassy-ut 21. szám.

„Háztartás.” A magyar gazdaasszonyoknak ez az egyetlen lapja ma már nélkülözhetetlen minden háztartásban. Havonként 3-szor jelenik meg, a háztartásnyak minden elképzelhető gondjára kiterjedő figyelemmel ér tapasztalatokból leszárt tanácsokkal és utmutatással. A „Háztartás” tartalmát szépirodalmi és divatrész, számos illusztráció is tartkítja, mindez csinos kiállításban. A „Háztartás”-t Kürrthy Emilné szerkeszti és az Athenaeum r.-t. adja ki. Előfizetési ára 1/4 évre csak 3 korona. Megrendelő cím: „Háztartás” kiadóhivatala, Budapest, Kerepesi-ut 54.

A Kert, a kertészet összes ágait magába foglaló kertészeti szaklap f. évi 15-ik számának tartalma: konyhakertészet, gyümölcsészet, diszkertészet, tárca, baromfiak, méhészet, közlelő és távolról, élősdiek, lugas, faiskola, gép- és eszköztár, világszemle, hírek, rovartan, apró szakközlemények, szerkesztői üzenetek, fametszetek. Ára a havonként kétszer megjelenő szaklapnak 6 K, kertészek részére 4 K egy évre. Előfizetheti a lap kiadóhivatalában Budapesten VII Rottenbiller-utca 33. sz. a.

„Magyar Bazar” Az ifj. Lónyay Sándorné és S. Hentaller Elma szerkesztésével és az Athenaeum r.-t. kiadásában megjelenő „Magyar Bazar” nemcsak tartalom tekintetében, hanem külső kiállításával is vetekedhetik a külföldi legelőkelőbb divatlapokkal. A divatrész színes és egyéb ábrái, szabásmintái, divattudósításai nemcsak szemrevalók, hanem célszerűek és főleg a legfrissebb hajtásai a folyton változó izlésnek. A szépirodalmi rész valóságos tárháza a sok tudnivalónak s találkozó helye a szépirodalom első rangu művelőinek. A „Magyar Bazar” havonként kétszer jelenik meg. Előfizetési ára 1/4 évre 3 korona. Páratlan kedvezmény: ingyen kivágott szabások és mintarajzok. Megrendelő cím: „Magyar Bazar” kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

„Kis Lap” Forgó bácsinak ez a régen bevált gyermeklapja, formában és tartalomban megújítva folytatja nemes hivatását a gyermek nevelés körül. Hétről-hétre sok gyönyörű képpel és olvasni valóval megrakódva közzönt be előfizetőihez, egyformán szórakoztatva és oktatta az apróságot. Forgó bácsi és Roboz Andor szerkesztők az írónak egész seregét mozgósítják, hogy a „Kis Lap” változatos és bő tartalma ne csak mulattassa, hanem gyönyörködtesse a kis olvasókat. Mind ennek a hegyébe a „Kis Lap” gyermekujáság előfizetési ára olyan csekély, hogy minden szülő könnyen megszerezheti. Negyedévre csak 2 korona. Megrendelő cím: „Kis Lap” kiadóhivatala Budapest, Kerepesi-ut 54.

Közgazdaság.

A zöld trágya alászántása. A zöld trágya újabb időben nálunk is mindinkább kezd terjedni, a min esudálkozni nem is lehet, mert a zöldtrágyázásnak sok helyt nagyon is nagy fontossága van, s vele egyidejűleg használt műtrágyák segítségével képesítve van az istállótrágyát teljesen pótolni.

Kitűnik tehát a mondottakból, hogy a zöld trágyának olyan területeken van jelentősége és nagy fontossága, a melyekre az istállótrágyát felvonszolni, kihordani felette bajos, avagy olyan helyeken, a hol a kiesiny állatállomány nem képes elegendő trágyát termelni. Ilyen helyeken azután zöldtrágyázás és szuperfoszfát, vagy homokos talajokon kálifoszfát segítségével nemcsak fenntartani, de öregbíteni is lehet a talaj termőképességét.

Igen fontos kérdés azonban, hogy milyen mélyre szántsuk le a zöldtrágyát. E kérdés csak a legújabb időben kezd tisztázódni, s eddig a gazdák általában véve hibásan jártak el, mert a zöldtrágyát nagyon mélyen szántották alá. — Annaira szükségesnek tekintették a zöld-, s egyéb trágyának is mélyen való alászántását, hogy az a fiatal gazdatiszt vagy munkavezető, a ki a trágyát véletlenül sekélyen szántatta alá, szidást kapott.

Ezen általánosan elterjedt felfogással azonban igen sok értelmes külföldi gazda súlyt fektetett a trágyának sekélyebben való alá szántására, mert azt tapasztalta, hogy a sekélyebben való alá szántás mellett szemlátomást nagyobb terméseket kap, mintha a trágyát mélyebben szántja alá. Egy kiváló gazda azt tapasztalta, hogy azon répa, amelyet mélyen alá szántott trágyába vetett igen sokat szenvedett a nimatadáktól s 80 mm-val

kevesebb termést adott hektáronként mint az ugyanolyan minőségű, de sekélyebben alá szántott trágyába vetett répa. Egy gazdatisztunk, a ki homokon gazdálkodik, hektáronként 14—16 m/m rozst aratott, addig amíg a zöldtrágyát mélyen szántotta alá jelenleg azonban, mióta sekélyebben szántatta alá, 22—24 m/m-át arat.

Ma tehát ne az legyen a törekvés, hogy a trágyát minél mélyebben-, hanem ellenkezőleg, hogy minél sekélyebben szántsuk alá, mert bizonyos, hogy ilyen módon nagyobb terméseket nyerünk, s rovarok s férgektől sem szenved annyit vetésünk.

A zöld trágyát mindig valamely korán lekerülő gabonaféleség tarlójába vessük s késő ősszel sekélyen szántsuk alá s a következő tavasszal a talajt szuperfoszfáttal is lássuk el. Zöldtrágya után leghelyesebb, ha valamely kapás növényt alkalmazunk. A zöldtrágya sekélyen való alá szántásának egyetlen hátránya, hogy talajunkat ősszel nem szántathatjuk mélyen alá, hanem kénytelenek vagyunk a mélyszántást tavaszra hagyni, avagy attól egészen eltekinteni. — Ez azonban nem olyan nagy hiba abban az esetben, ha a forda más éveiben kellő mélyen szántunk, a mikor is sokkalta kisebb a mély szántás elhagyásának hátránya, mint a minő nagy a sekély szántás előnye.

A különböző foszfortrágyák hatása. Köztudomású dolog, hogy a növények táplálása terén a foszfor igen fontos szerepet játszik, hogy a foszforban szegény talaj jó termést nem is adhat. Ez a körülmény vezette a gazdákat arra a gondolatra, hogy a talaj foszforszükségletét mesterségesen, műtrágyákkal fedezzék, így keletkeztek azután a legkülönbözőbb foszfortrágyák, melyeknek sokféle alakja közül ma a szuperfoszfát és a Thomassalak legismertebb és leghasználatosabb. Azonban ezeknek hatása is különböző. Hosszú időn keresztül nem tudták az illetékes faktorok eldönteni, hogy a kettő közül melyik a hatásosabb, melyik kasználata ajánlatosabb.

Ma e kérdésben ismét egy lépéssel tovább haladtunk, s a legújabb vizsgálatok újabb világosságot derítenek s megjelölik az utat, a melyen nekünk, a gyakorlati terén működő gazdáknak, haladnunk kell.

A jelzett két műtrágya között a következő különbségek vannak. A szuperfoszfát foszforsav-tartalma közönséges vízben is oldható s mihelyt elegendő víz áll rendelkezésére a feloldás céljából, azonnal feloldódik s a növény által felszívható. Ellenben a Thomassalak vízben nem, csak 2%-os citromsavban oldható s így a növények által nem vehető fel csak az esetben ha a talajban a feloldáshoz szükséges elegendő mennyiségű sav van. Nos eddig abban a hitben éltünk, hogy minden növény gyökérzete egyenlő mennyiségű savat választ el, s így a Thomassalak bármely növény alá alkalmas műtrágya, csupán hatása lassabb a szuperfoszfátnál, mert lassabban oldódik.

A legújabb vizsgálatok azonban azt bizonyítják, hogy nem minden növény gyökérzete választ el egyenlő mennyiségű savat s ennek következtében nem mindegyik képes a Thomassalakat egyaránt kihasználni; bizonyos talajokban, bizonyos növények alatt a Thomassalak annyi savat sem talál, amely minimális mennyiségekben való feloldására is elegendő volna, miért teljesen hatástalalan marad.

Az eddigi vizsgálatok azt bizonyítják, hogy legjobban a hüvelyesek, bab, borsó, lóhere stb. képesek a vízben oldhatatlan foszforsavat kihasználni; kedvező talajviszonyok mellett e növények az elhintett salakot teljesen is kihasználják. Már a kalászosok egészen más magaviseletet tanúsítanak a vízben oldhatatlan foszfátokkal szemben: ezek pl. a Thomassalak foszfátartalmának legfeljebb 60—70%-át képesek kihasználni s kedvezőtlen talajviszonyok között még ennél is kevesebbet.

Mig tehát a szuperfoszfát alkalmazásánál csak egyetlen kellék — eső — szükséges ahhoz, hogy foszfátartalmának 100%-je használtassék ki bármely növény által, addig a Thomassalak ily nagy mérvben csak a hüvelyesek által használható fel, ellenben a gabonafélék legfeljebb csak 72%-jét képesek felhasználni. S miután ennyi mennyiség kihasználása is a talaj minőségétől függően kétséges, a vízben oldhatatlan foszfátoknak gabonafélék alá való használata egyáltalán nem ajánlatos.

Csarnok.

A hatás.

Több esztendei meddő kísérlet után egy beküldött kéziratomra ez a szerkesztői üzenet díszlett „Kitartó” jelígemre: „Tárcacikke vasárnapi számmunkban jelenik meg”.

Hogy mit éreztem az öt szó hatása alatt, azt meg se kísérlem reprodukálni. Vasárnapról tehát nem leszek Andrányi Pál városi napidíjas, de Andrányi Pál novellairó.

Hat nap mulva mindenki az én novellámat olvassa.

Ilyen hosszú hat nap még nem pergett le senkinek az életében. De végre lepergett. Már hajnalban megjelentem egy trafikban és miután láttam, hogy tényleg nem hallucizálok, de valószínűleg olvasom nevémet a „Szerelemért szerelmet” című novella alatt, nyomban megvettem a lapból 6 példányt. Ezzel azonban nem értem be, de ahol csak szerét ejthettem, ki ki húztam egy-két példányt. Dél felé már annyi számmal megterhelve tértem lakásomra, akár egy újság kihordó.

Elofvastam vagy tizszer egymásután a cikket. Mindig új és újabb szépségeket fedeztem föl agyam szülőttében.

Hát pompás kis dolognak tartottam.

És vajjon milyen hatást gyakorol az olvasó közönségre?

Ennek is nyomába jövök.

Betértem egy kávéházba.

A többi közt ama lap is kézen forgott, a melyben a tárcacikkem ékeskedett. Lázás izgatottsággal figyeltem az olvasók arevonásait. De leirhatlan boszuságomra, egyik sem állapodott meg a tárcarovatnál.

— Pincér, újságot; szólalt meg a szomszédom.

Mielőtt Guszti odaugrott volna, elő jongleurkódtem zsebemből egy példányt:

— Parancsoljon.

— Köszönöm.

— Kérem, tessék itt az eleje.

— Boesánatot, már csak volt lap a kezemben, hogy tudjam, hol az eleje. Engem a kínai háború érdekel.

Oh, a vérszomjas Nero! Elfordultam tőle. Ennek nincs érzéke a szépirodalom iránt.

A baltelemen pikolózó úr e percben vette kezébe az újságot. Hah, ez . . . Három tucat ördög! ez is elfordítja a legutolsó oldalra.

Másfél óra hosszáig ültem ott göresős várakozás közepett.

Egy megnyerő külsejű éltés ur telepedett mellém, bizalomkeltő ábrázattal.

— Uraságod nem olvas újságot? indítottam meg a társalgást.

— Azaz elszoktam néha egyet emelni és otthon böngészem át.

— Igaza van, itt csakis fölületes ember olvashat. Ha méltóztatik, szolgállok egy számmal, a a sajátom.

— Nagyon szives. Majd átolvasom.

— Tán családjának is méltóztatik lenni.

— Van bizony; kerékszám 8-an vagyunk.

— Bravó! az aztán summás bírálat lesz.

— Törzsvendége uraságod a kávéháznak?

— De még mennyire. Minden ebéd és vacsora után itt vagyok.

— Ah, remek. Méltóztatassék elvinni a lapot.

— Zsebre tette és kis váratra távozott.

— Vacsora után visszasiettem a kávéházba.

Nem sokára megérkezett a kellemes külsejű családapa is.

— Jó estét. Köszönöm a hirlapot. Pompásan van szerkesztve. Ezentul erre fizetek elő.

Hah! ha ezt hallaná a szerkesztő. Majd szét szedett a boldogság. Mert csakis a cikkemnek tulajdonítottam az eredményt.

— Politikai iránya egészen egyezik elveimmel.
— Igen, igen a politikai, de a tárcá, a tárcá, türethetlenségem magamban.

— Hát a nagyságáéknak tetszett?
— Főleg Piroška leányomnak.
— Piroška ő nagyságának? . . .
— Annak, mindjárt ki is írta.

Ki írta a tárcámat! Ezt az angyalt feleségül veszem! Ez lesz az én Lousim, Beatricem!

— Igen, folytatta kiírta a konpot receptet, a mely szerint salyail nélkül is eltart keményen a gyümölcs.

Gyümölcs?! salyail?! konpot?! De hát a tárcá a tárcá, kérem, tört ki belőlem visszatartatlanul.

A tárcá?! ez valami hülyeség. Piroška kezte olvasni, de azt mondta: egy fabatkát se ér. De az nem baj. Tán majd máskor jobb lesz a szépirodalmi része is.

No de minthogy ön oly kedves, szabad, becses nevét tudom.

— A nevemet?!

— A nevem . . . a nevem, Jeremiás Péter. Alá-szolgája.

Kövér Ilma.

Süketek hallanak.

Die Illustrirte Welt című folyóirat (Chis-wirek High Road No. 626 London W) egy csodálatos gyógyomódnak a leírását közli, melyet sükettség, fülzúgás ellen, bárki otthon, mindig jó sikerrel használhat. Az ujság ezen száma mindenkinek ingyen megküldetik, ha a címét az „Illustrirte Welt” szerkesztőségébe beküldi.

Piaci árak a legutolsó hetivásáron 50 kilogrammonként.

	minőség szerint	Kor.-tól	Kor.-ig
búza		9.—	9.—
rozs		7-10	7.30
árpa		6.—	6.50
zab		6-50	6-60
lóher		48.—	52.—
tengeri		6.—	6-50
bükköny		8.—	8-50
hajdina		—	—
fehérbab		—	—
tarkabab		—	—
burgonya		—	—

Nyilt-tér.*

A KRONDORFI A LEGJOBB NYÁLKAOLDÓ GYÓGYVIZ.

Ferenc József

keserűviz

az egyedül elismert kellemes ízű természetes has-hajtószer.

*E rovatban közlötékért felelősséget nem vállal a szerk.

**Evenkinti előállítás
39 millió szelencze.**

NESTLE-ILL
gyermekliszt

**Tejtes táplálék
csecsemők és gyomorbetegnek számára
legjobb havasi tejet tartalmaz.**
Naponkinti tejfogyasztás 184000 liter.

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

Több mint

50 év óta sikerrel használtatik!

Az eszéki
arckenőcs
és eszéki
SZALVATOR-
szappan

eltávolítja a szeplőt,
májfoltot és a bőr
összes tisztátlan-
ságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C.

Salvator gyógytárából

Eszéken felsőváros.

1 tégely eszéki arekenőcs . 1 K 70 f.
1 drb Salvator-szappan . 1 K — f.
1 tégely kézi pászta ára . 1 K 20 f.
1 lyoni rizspor kis doboz 1 korona, nagy doboz 20 korona.

Figyelmeztetés.

Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkaterészekről és megfelelnek tökéletesen a 71012. sz. b. m. rendeletnek.

Csak akkor valódi, ha a fenti törvényileg beiktatott védjeggyel el vannak látva és kéri a t. közönség csakis DIENES-féle eszéki kenőcsöt és szappant kérni és elfogadni.

Főraktár Budapesten:

Török József úr gyógytárában
VI., Király-utca 12. sz.

ÖSTERREICHER SAMU

mezőgazdasági gépek és varrógépek
képviselése

NAGYKANIZSA.

Képviselve a hazai legnagyobb gépgyárak.

Megrendelések elfogadtnak: **tejjes gőzgarnitúrák, petroléum- és benzín-motorok, kézi és járgányosan eséplőkészletek, minden fajta vetőgépek, arató, fűkaszázó, szeceksavágó, daráló, tisztító rosták, ekék, boronák, szivattyúk, gyümölcs- és borsajtók, szőlőzúzók és mindennemű gazdasági gépek és géprészekre.**

Acetylen világítás és vízvezeték berendezés előnyös feltételekkel. Gépolaj, zsákok és vizmentes ponyvák.

Használt gépek ujjal becseréltetnek.

Acetylen világításról, vízvezetékéről és malom-berendezéséről költségvetést és felvilágosítást kívánatra ingyen adok.

Gépjavitások gyorsan és jutányosan eszközöltetnek.

Bérbeadó üzlethelyiség.

Az özv. Unger Domokosné-féle házban egy

bolthelyiség,

melyben jelenleg Unger Antal könyvnyomdája van, az 1902. évi november 1-től kezdődőleg

kiadó.

Bővebb felvilágosítás dr. Grünwald Samu zalaegerszegi ügyvédnél nyerhető.

Az olvasóhoz!

Az egyetértés ma az egyetlen újság amely függetlenül pártoktól, érdekesportoktól védi az ország nagy igazait, jogait, alkotmányát. Ez őrségen nem ismer tekintetet, alkuvást, köntös-forgatást.

Távol minden befolyástól, pártok szűk szempontjaitól s minden más egyébtől, a mi a szabad eszmék küzdőit eltérítheti, fegyvereit a magyarság szolgálatába helyezi és törekvéseit győzelemre vinni a legforróbb óhajta. Harmincöt éves multjára büszkén hivatkozhat az Egyetértés, mert olyan sikereket ért el, a milyeneket alig mutathat föl kontinentális lap.

Manapság politikai legfőbb célja abban eszesododik ki, hogy kivívja az ország gazdasági önállóságát. E nagy eszme szolgálatában sorompóba áll mindenkor és soraiba csoportosítja az összes intellektuális erőket, a melyek e nagy feladat kiküzdésére hivatva vannak. Együtt harcol mindazokkal, a kikkel e nagy ideálban találkozunk; szembeáll mindazokkal, a kik ellene szegülnek.

A szerkesztőség, megerősödve az irodalom és a zurnalisztika legjobb munkásaival, élén Fenyő Sándor főszerkesztővel és Eötvös Károlylyal, nagynevű szépirodalmi főmunkatársával, lelkesen és szeretettel szolgálja e kitűzött célokat. Arra törekszik az Egyetértés, hogy hirszolgálat a legkimerítőbb legyen, gondoskodik érdekes és aktuális olvasmányokról bőségesen, tárcarovata változatosság dolgában kimeríthetlen.

Hirrovata a közélet minden ágára kiterjed; azon igyekszik, hogy bő és érdekes legyen; tanügyi, törvényszéki és egyházi rovatában minden jelentős eseményről részletesen beszámol, közgazdasági rovatának pedig olyan nagy teret szentel, hogy az felölelhet mindent, a mi a gazdaság körébe esik.

Mint a nemzeti ügyek és érdekek védője és harcosa, kéri az Egyetértés a nagy közönség támogatását.

Eötvös Károly tovább írja feltűnést keltő nagy munkáját:

Az eszlári nagy per-t.

Egyre fokozódik az Egyetértés nagynevű szépirodalmi főmunkatársa e művének nagy érdekessége. Az eddig megjelent közleményeket az ujonnan belépő előfizetők külön lenyomatban, díjtalanul kapják meg.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy óra . . . . . 3 K 60 f
Negyedévre . . . . . 10 K — f
Félévre . . . . . 20 K — f
Egész évre . . . . . 40 K — f

Tisztviselők, lelkészek tanítók és katonák számára kedvezményes áron küldjük. És pedig:

Egy óra . . . . . 2 K 20 f-ért
Negyedévre . . . . . 7 K-ért,
Félévre . . . . . 14 K-ért,
Egész évre . . . . . 28 K-ért.

Mutatványszámot kívánatra szívesen küldünk.

AZ EGYETÉRTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, IV., Papnövelde-utca 8.

Brázay-féle

sósorszesz

nélkülözhetlen háziszer.

== Kapható mindenütt. ==

399/1902. sz.

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság 1902/V. II. 268 sz. végzése által *Kupó Ferenc* botfai lakos végrehajtató javára *Tóth Ferenc* botfai lakos ellen 130 korona 46 fillér tőke, ennek 1900 évi október hó 29-től járó 6% kamatja, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 920 K-ra becsült gabona, széna, gazdasági eszközök, bor, boros hordók és szőlő présből álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, — ennek a helyszínén, vagyis **Botfában** leendő eszközzésére **1902. július 5-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. IX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. évi június 13-án.

Nagy Sándor
kir. bir. végrehajtó.

Zalaegerszegen néhai **Farkas Dávid** hagyatékához tartozó

két földszintes ház

a hozzátartozó melléképületek és kerttel együtt **f. évi augusztus hó 1-étől** bérbé adatik.

Bővebb felvilágosítás **dr. Szigethy Elemér** hagyatéki zárgondnoknál nyerhető.

614/v. 1902. szám

Árverési hirdetés.

Alulirt kir. bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a zalaegerszegi kir. járásbíróóság V. I. 410. sz. végzése által *Bördöcze község* végrehajtató javára *Gróf János* karácsonfai lakos ellen 100 korona tőke, ugy járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt 620 koronára becsült 2 ló, 2 csikó és két borjuból álló ingóságok nyilvános árverés útján leendő eladatása elrendeltetvén, ennek a helyszínén, vagyis **Karácsonfán** leendő eszközzésére **1902. év július hó 30-ik napjának d. e. 10 órája**

határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen az 1881. évi LX. t.-c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi IX. t.-c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Zalaegerszegen, 1902. június 20-án.

Nemes Sándor,
kir. bir. végrehajtó.

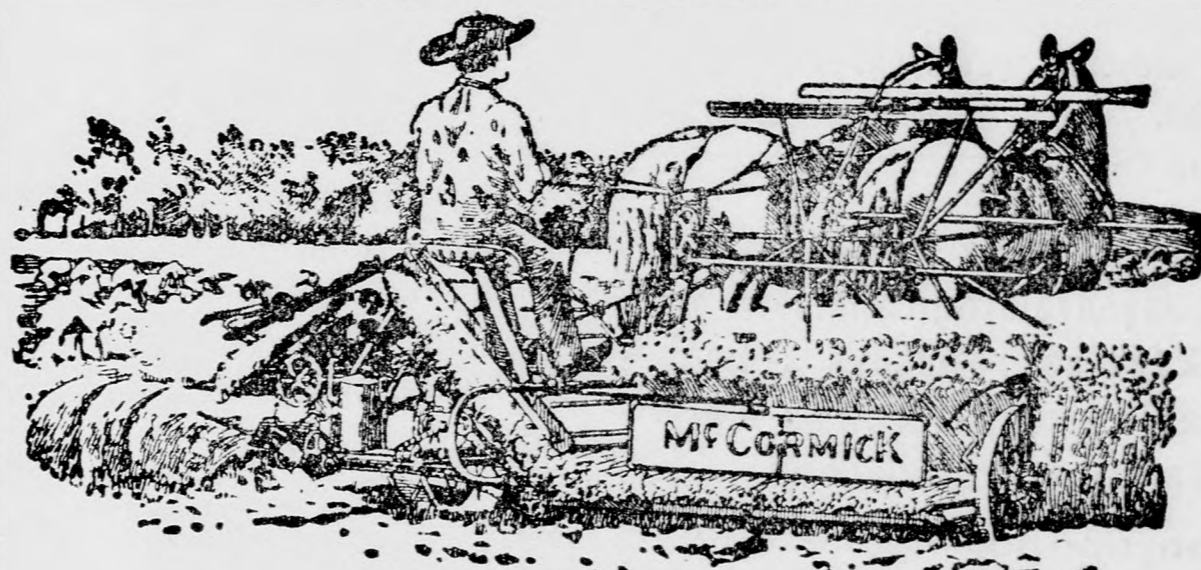
Egy jó családból való fiu tanoncnak felvétetik

UNGER ANTAL könyvnyomdájában.

McCormick Harvesting Machine-Company.

(Chicagói aratógépgyár.)

GRAND PRIX.

PÁRIS 1900-ban.

Kéveköti aratógép, Fűkaszalógép, Készörükészülék, „Daisy“ marokrakó aratógép, Szénagyűjtő gereblye és Kéveköti fonál gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte. Olcsó tartalékreszek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN
igazgató.

Évi termelés:
362000 gép.

BUDAPEST,
V. kerület, Váci-út 30. szám.

Egyedül valódi angol

BALZSAM Thierry A. gyógyszerésztől

közegészségügyileg megvizsgálva és jóváhagyva.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi törvények védjegyoltalma alatt áll.

Ezen balzsam belsőleg és külsőleg használható.

Allein echter Balsam
aus der Schutzengel-Apotheke
des
A. Thierry in Pregrada
bei Rohitsch-Sauerbrunn.

1. A tüdőnek és mellnek összes betegségeinél elérhetetlen gyógyszernek bizonyult, megszünteti a katarrhust és köpetkiválást, a fájdalmas köhögésnek elejét veszi, sőt még régebbi betegségeket is gyógyít. 2. Kitűnő hatással van torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok összes betegségeinél. 3. Alaposan kiűrtja a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyít gyomorgöresőt, kólikát és szakgatásokat. 5. Jótékony hashajtó és vértisztító, tisztítja a veséket, megszünteti a hypochondriát és melancholiát és előmozdítja az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnő hatása van fogfájásnál, lyukas fogaknál, szájpénésznél, továbbá minden fog- és szájbetegségnél és megszünteti a felbőfögést, valamint a száj és gyomor rosz szagát. 7. Külsőleg csodás gyógyszer minden sebre, úgymint hópörsenés, sipoly, szemölcs, égési seb, fagyott testrészt, rüh, kosz és kiütések, megszünteti továbbá a főtájást, zugást, szakgatást, köszvényet, fülfájást stb. Tessék mindig vigyázni a zöld apáca-védjegyre, mint fent látható! Hamisításoktól legjobb óvszer egyenesen a gyáros eredeti kartonokban bérmentve az osztrák-magyar monarchia minden postáállomására 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért hozatni. Bosznia és Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés csak az összeg előzetes utalványozása vagy lefizetése mellett.

Miért szenved? mikor önnek a biztos gyógyulásra a **legrégebbi sebeknél** is kilátása van és majdnem mindig elkerülhetni a fájdalmas operációt vagy amputálást, ha

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi

centifolia-kenőcsét

használja, mely a sebek gyógyításában rendkívül jó hatással van, a fájdalmak enyhítésében pedig elérhetetlen. Valódi centifolia-kenőcs használata: a gyermekágyasok mellbajánál, a tejelválasztás akadályainál, mellkeményedéskor, vörhenéskor, mindenféle régi bajnál, nyílt sebeknél lábakon és csontokon, sebeknél, sós-csúsz, dagadt lábknál, sőt csontszúrnál is; ütött, szúrt, lött, vágott és roncsolt sebeknél; az idegen testek kiválasztásánál, mint üveg- és faszilánk, homok, dara, tövis stb.; mindenféle daganat, kinövés, karbunkulus, új képződmények, valamint ráknál, körömdaganatnál, hólyagnál, menéskor, kisebbese-dett lábknál. **Eggett sebek minden nemét, fagyott testrészek, a betegek fekvéstől eredt sebeit, a nyakon támadt daganatot, vér daganatot, fülbajt és a gyermekek sebesedését stb., stb.** Szétküldés csak az összeg előzetes beküldése ellenében. 2 tégely csomagolással, postaköltséggel és szállítólevéllel együtt 3 korona 50 fillér. Számtalan elismerő bizonyítvány eredetiben megtekinthető. Mindenkit óvok hamisítványok vételétől és kérem vigyázni, hogy minden tégelyen a cég: „**Órangyal-gyógyszertár Thierry (Adolf) Limited Pregrada**“ bejegyzve legyen.

E két gyógyszerében felülmulhatlan szer sohasem romlik el, ellenben minél régebbi lesz, annál értékesebb és hathatósabb, és sem a meleg, sem pedig a hideg nem árt nekik, így tehát az év bármely szakában küldhető. Majdnem mindig van hatásuk és segítenek, legalább az orvos megérkezéig, természetesen nem szabad hamisítványokat vagy efféle sokszorosan ajánlt hasonló, de hatástalan szereket használni, melyekért csak legfeljebb a pénzt dobjuk ki, hanem maradjunk csak e mellett a két régi elismert jó, olcsó, megbízható, amellyel teljesen ártatlan, világhírű szernél, melyeknek minden családnál találhatónak kellene lenni. Ahol a fent ismertetett védjegyekkel valódi kenőcs kapni nem lehet, tessék egyenesen rendelni és címezni:

Thierry (Adolf) gyógyszerész Limited Órangyal-gyógyszertára. Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett.
Közp. raktár Budapesten: Török J. gyógyszerész, Zágrábban: Mittebach J. gyógyszerész és Bécsben: Brady C. gyógyszerésznél.

A
szőlő peronoszporája ellen
való védekezéshez legjobb anyag a
DR. ASCHENBRANDT-féle

BORDÓI-POR.

Leszállított ára Budapesten:

50 kilogrammos zsákokban à kilogramm 60 fillér,
10 és 5 kilogrammos zsákokban à kgr. 64 fillér.

Használata olcsóbb, biztosabb, a levélhez
jobban tapad, mint a rézgálic, a permete-
zót sohasem dugítja.

A magyaróvári magy. kir. gazdasági
akadémia növényélettani állomása ki-
sérletének fényes eredménye. számos
magyar gazda bizonyítványa bárkinek
díjtalanul megküldetik.

A bordói-por ezenkívül kitűnő
eredménnyel használható a burgonya-
vész ellen, gyümölcsfák permete-
zésére, gabonacsávázásra és ba-
romfiólok fertőtlenítésére.

Megrendeléseket elfogad a

„Magyar Mezőgazdák Szövetkezete“

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Megrendeléseket elfogadnak a vidéki megbízottak is.

A por kapható:

Miklós Jánosnál Zalaegerszeg, Békefi
Eleknel Zalakoppány, Balogh Gyulá-
nál Balatonhenye.

Kályharaktár.

Van szerencsém a nagyérdemű közön-
ségnek és a magas arisztokráciának becses
tudomására hozni, hogy itt Zalaegerszegen,
Ujváros-utcában 31. és 33. számú saját
házhelyiségemben levő

disz- és műkályha készítő
telepemem és raktáromon

minden, a mai kor és divat kívánalmainak
teljesen megfelelő s választékos készletben
levő disz- és műkályhák, úgy a legújabb
„Secession“ és „Empirie“ rendszerű, dí-
szes kiállítású kályhám, valamint építészeti
díszítményeim vannak és a szilárdságért
kezeskedve, azokat a legjutányosabb árban
kiszolgálhatom.

S mivel minden törekvésem oda fog
irányulni, hogy a szíves megrendeléseknél
mind pontosság, mind ipartárgyaim kifo-
gástalan minőségbeni kiszolgálásával ma-
gamnak a meglehetősen teljes bizalmat minél
jobban megnyerhessen: tisztelettel meg-
jegyzem még azt is, hogy üzlettelepemem
szintén az egyszerű s ugynevezett «Szemes»
kályhák is díszes és szilárd kiállításban és
a lehető legolcsóbb árakban kaphatók.

Ezeknél fogva a szíves megrendeléseket
várva, becses pártolást kérek, s kiváló
tisztelettel

Németh Gábor,
agyagdisz- és műkályha készítő.

Lakik Zalaegerszegen, Ujváros-utca 31.,
33. szám alatt.

(Az 1896-iki ezredéves országos kiállításon kitüntetve.)

16173 sz./ni 1901.

Ösztöndíjra pályázati hirdetmény.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága által a magyar állam ezeréves
fennállásának megörökítéseül a zalaegerszegi állami és a nagykanizsai róm.
kath. főgymnásiumba járó egy-egy zalamegyei tanuló részére a vármegyei köz-
művelődési alap terhére létesített 400—400 koronából álló ösztöndíjra pályá-
zat hirdettetik.

Felhivatnak tehát mindazok, akik ezen ösztöndíjak bármelyikére pályázni
óhajtanak, hogy vagyoni állapotukról kiállított hatósági-, születési és az 1901/2
évi iskolai bizonyítványokkal felszerelt kérvényüket a vármegye törvényhatósági
bizottságához címezve a nagykanizsai- illetve a zalaegerszegi főgymnásiumok
igazgatóságánál legkésőbb **folyó évi szeptember hó 5-ig** benyujtsák.

A fenti két ösztöndíjat Zalamegye törvényhatósági bizottsága, csak a
nagykanizsai, illetve a zalaegerszegi főgymnásiumot végző, zalamegyei szüle-
tésű legszegényebb és a legjobb tanulóknak fogja adományozni. Az elnyert
ösztöndíjat az illető tanuló középiskolai tanulmányainak befejezéséig élvezheti,
ha a zalaegerszegi, illetve a nagykanizsai gymnasiumot el nem hagyja, kiváló
jó erkölcsi magaviseletet és tanulmányaiában kitűnő előmenetelt tanúsít.

Zalaegerszegen, 1902. évi június hó 25-én.

Zalavármegye közönsége nevében:

Csertán Károly s. k.

Zalavármegye alispánja.

SCHOTTOLA ERNŐ, BUDAPEST.

A ruggyanta (gummi) gyártás magyarországi megalapítója.
Műszaki központi üzlet VI. Andrassy-ut 2., Fonciére palota.

Ajánl a tavaszi szőlőszeti munkálatokhoz:

„SYMPLEX“

permetező,

„Egyszerűség“ szénkénegefecs kendőt.

Kézi-, fuvó- és hátton hordozható KÉNPOROZÓKAT.

Amerikai gummiojtószalagot, molyfecs kendőt és lámpát.

Vegyztiszta 99,8% tartalmu kékkövet, szicíliai finoman őrlött kénport.

RAFIAHÁNC SOT

Angol aczélból készült szőlőmetsző ollót és ojtókést, stb.

Minták, árajánlat és árjegyzék ingyen és bérmentve.

FÜRST SAMU

ZALAEGERSEGEN, KAZINCZY-TÉR, ☉☉☉☉☉☉☉☉

ajánlja a nagyérdemű közönség b. figyelmébe és szí-
ves támogatásába

f é r f i - s z a b ó

üzletét

és kész férfi ruhák raktárát

Carbolineum

Avenarius Patente

25 év óta legbecsesebb fakonzerváló eszköz.

Utánzásoktól óvakodjunk.

R. Avenarius Carbolineum-gyára Amstetten, Alsó-Ausztria.

Iroda: Bécsben III/1. Hauptstrasse 18.
Kapható Zalaegerszegen Gyarmati Vilmos kereskedésében.

1688 és 1689/m. 1902. sz.-hoz.

Hirdetmény.

Zalavármegye alispánja 1902. évi június hó 18-án kelt. 15628/ni. 902 számú rendeletével a szentmihály—zalaistvándi tvhat. közut 21—22 km. szakaszán Zalaistvánd és Szepetk közt a Zala folyón levő 29. sz. fahid felszerkezetének megújítását **7643 korona 08 fillér**, 15599/ni. 902. szám alatt kelt rendeletével a keszthely—szentmihály—baki tvhat. közuton levő 2-, 3- és 4 számú fahidak javítási munkálatait **2832 korona 22 fillér** erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok kivételének biztosítása céljából 1902. évi július hó 15-ik napjának d. e. 10 órájára a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyezni óhajtok felhívának, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat **mind a két munkára**, nevezetesen a szentmihály—zalaistvándi uton levő 29. sz. hid felszerkezetének megújítására és a keszthely—szentmihály—baki uton levő 2-, 3- és 4 sz. hidak javítására vonatkozólag **külön-külön** 5 pecséttel ellátott borítékban a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe nem fognak vétetni.

Az ajánlathoz az állami munkálatok miképpeni végrehajtására vonatkozó általános feltételekben előírt, az engedélyezett költségösszeg 5%-ának megfelelő bántópenz csatolandó és **annak borítékán világosan feltüntetendő, hogy az ajánlat melyik munkára vonatkozik.**

Mind a két munkára egy boríték alatt beadott, valamint olyan ajánlat, melynek borítékán nincsen feltüntetve, **melyik** munkára vonatkozik, figyelembe nem fog vétetni.

A szóban forgó munkálatokra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett m. kir. államépítészeti hivatalnál a rendes hivatalos órákban naponként megtekinthetők.

Zalaegerszegen, 1902. évi június hó 21-én.

M. kir. államépítészeti hivatal.

Gyümölcs és szőlő bor készítési gépek.

Gyümölcs és szőlő sajtók,

folytonosan ható kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval.
A munka képesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.

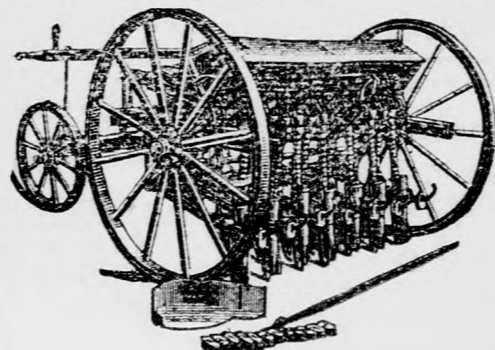
Hydraulikus sajtók.

Szőlő és gyümölcs zuzók

és bogyo morzsolók.

➔ Teljesen felszerelt szüretelő készülékek. ➔

Szőlő és gyümölcs őrők, Aszaló készülékek gyümölcs és főzelék aszalásra, gyümölcs-vágó és hámozó gépek, legújabb szerkezetű szabad. önműködő „SYPHONIA” gyümölcs és szőlővessző permetezők.

szőlő ekék.

A legjobb vetőgépek

Mayfarth Ph. és társa legújabb szerkezetű „**AGRICOLA**”

(tolóvetőkerék-rendszer) vetőgépei. Mindennemű mag- és különböző magmennyiség számára, váltókerékek nélkül, dombon avagy síkon, a legkönnyebb járás, legnagyobb tartósság és mindamellett a legolcsóbb ár által tűnnek ki. — A lehető legnagyobb munka, idő- és pénz megtakarítást teszik lehetővé.

Különlegességeket széna- és szalmaprések kezi használatra, kukorica morzsolók, cséplőgépek, járgányok, gabonarosták, trieurók, ekék, hengerek és boronákban a legújabb rendszer és elismert legjobb alkotás alkalmazása mellett gyártanak és szállítanak

Mayfarth Ph. és társa

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyárak, vasöntődek és vashámorművek

Alap. 1872. **BÉCS, II/1. Taborstrasse 71.** 750 munkás.

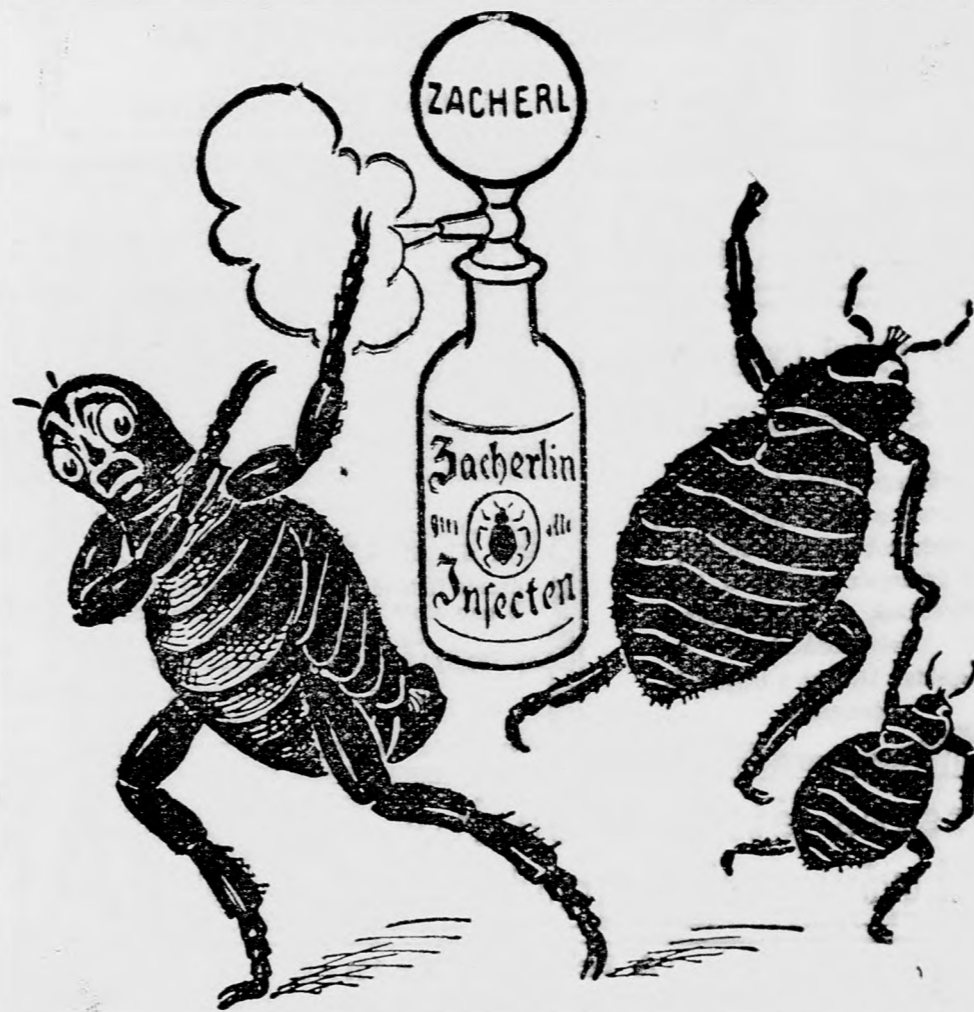
Kitüntetve több mint 490 arany, ezüst és bronz éremmel, az összes nagyobb kiállításokon.

Részletes árjegyzék ingyen. — Képviselek és viszont elárstítók kerestetnek.

Egy jó családból való fiu

tanoncul felvétetik

SZÁMEK ADOLF fűszerüzletében Zalaegerszegen.

Zacherlin

Nagyszerűen hat, mint utólérhetlen rovar-ölő. Valódi csak palackokban.

Kapható Zalaegerszegen:

Hubinszky Adolfnál,
Kaszter Sándornál,
Gyarmati Vilmosnál,
Ján Ferencnél,
Fangler Mihálynál,
Kohlós Miksánál,
Fogyasztási szövetkezetnél.

Bellatinczon:

Weisz Bélánál.

Jánosházán:

Kohn Jakabnál,
Spitzer Sámuelnél.

Letenyén:

Epinger Ignácánál.

Pacsán:

Schleiffner M.-nél.